THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 30 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 28, 1986 Nr. 18

„Aušra" Nr. 42(82)

Švento Kazimiero minėjimų atgarsiai

A.TAUTVYDA

Dar tebegyvi tikinčiųjų širdyse šv. Kazimiero jubiliejaus atgarsiai. Dar teberyškūs atmintyje Vilniaus Antakalnyje matyti vaizdai — ištisa gyva srovė, plaukianti šv. Petro ir Povilo bažnyčios link, iškilmingas ceremonialas Lietuvos Ganytojų garbei, po restauracijos atjaunėjusi ir dar dažais kvepianti bažnyčia, ir žmonės, žmonės... „Ir, — pasak vieno praeivio, — kas gi juos visus čia varo, kokia agitacija ir įkalbinėjimai paveikė šią minią?"

Tačiau, nežiūrint viso šito iškilmingumo bei dvasinio susitelkimo, ne vieno tikinčiojo sieloje liko kai kurių nuosėdų. Jų neįmanoma nei nuslėpti, nei pamiršti.

Jau senokai Lietuvos bažnyčiose buvo paskelbta, kad sudaryta šv. Kazimiero jubiliejaus iškilmėms rengti Liturginė komisija, kad vyksta atitinkami paruošiamieji darbai, sudarinėjama ceremonialo ne tik šv. Petro ir Povilo, bet ir kitose bažnyčiose programa ir t.t. Koks buvo tikinčiųjų nustebimas, kai prieš pat jubiliejinę datą paskelbta, jos pagrindinis šv. Kazimiero mirties 500 m. minėjimas įvyks ne kovo 4 d., o kovo 3 d. (pagal nuogirdas, kad nesutrukdytų kovo 4 d. įvyksiantiems rinkimams). Tad, kas gi iš tikrųjų nustatė šią datą — bažnytinė ar rinkiminė komisija?

Jeigu vadovautis senaties įstatymu, tai šv. Kazimiero jubiliejus minimas kasmet jau 500 metų, o „rinkiminei tradicijai" tesukako vos 40 metų. Be to, per tuos 500 metų dar niekada šv. Kazimiero diena ir nebuvo pakeista. Ir dar paskelbta, kad pamaldos šv. Kazimiero garbei vyks lietuviams ir lenkams kartu. Tokio komisijos nutarimo pateisinti negalima — turint (su datos pakeitimu) savo dispozicijoje dvi dienas, sąmoningai daryti maišatį ir spūstį bažnyčioje. Ačių M. Pacui, kad pastatė ne tik gražią, bet ir tvirtą bažnyčią!...

Iškilmėse dalyvavo ir šv. Mišias koncelebravo vyskupai — J. Steponavičius (tremtinys), V. Sladkevičius, L. Povilonis, A. Vaičius, Panevėžio ir Vilniaus vyskupijų valdytojai K. Dulksnys ir A. Gutauskas. Pamokslą lietuvių kalba pasakė K. Dulksnys, o lenkų kalba — A. Gutauskas. (Įdomu, kodėl ši teisė nebuvo suteikta tikrajam Vilniaus vyskupijos vyskupui J. Steponavičiui?) Pamokslą girdėjo tik labai nežymi tikinčiųjų dalis, nes „kažkodėl" sakykloje neveikė (ar blogai veikė) mikrofonas... Be to, pamokslas lietuvių kalba buvo labai blankus, neišraiškingas. Apsiribota vien šventojo trumpa biografija bei kai kuriais jo dvasinio gyvenimo ir veiklos momentais. O juk daugeliui, ypač jaunimui, buvo neaišku, kodėl šv. Kazimiero karstas su palaikais randasi Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, o ne Vilniaus katedroje, kur šventojo kūnas buvo palaidotas? Mes žinome, kad tik legendinio Čičinsko nepriėmė šventa Lietuvos žemė. Bet kodėl šv. Kazimiero, ir dar Lietuvos Globėjo, kaulai nerado ramybės savo amžino poilsio vietoje? Kazimieras juk buvo šventasis, o ne prakeiktasis kaip Čičinskas. Tad kas privertė tautą paniekinti savo šventą tėvynainį?

Kodėl pamokslo metu nepriminta apie šv. Kazimiero vardo šventovės Vilniuje išniekinimą — pavertimą ateizmo muziejumi?

Kodėl nieko nekalbėta apie šiandieninį mūsų tautos jaunimą, kurio Globėju popiežius 1948 m. paskelbė šv. Kazimierą?

Kodėl neišsakyti jaunimo lūkesčiai, viltys, pasiryžimai, neiškelta aukos ir kančios prasmė siekiant išlaikyti savo egzistenciją, savo dvasinio gyvenimo turtus?

(Bus daugiau)

Portugalijos prezidento rinkimuose balsuoja Diego Freitas do Amaral. Jis yra dešiniųjų srovės kandidatas, vienas svarbiausių krikščionių demokratų veikėjų. Vasario 16 įvyks antrasis rinkimų rundas. Manoma, kad jis gali tapti prezidentu.

Bando sustabdyti naftos perteklių

Londonas. — Saudi Arabija, kuri turi dideles naftos atsargas, bando sustabdyti naftos kainų kritimą. Naftą eksportuojančių valstybių organizacija vėl turės suvažiavimą vasario 3 d. Vėl bus kalbama apie reikalą stabilizuoti gamybą, laikytis produkcijos kvotų. Pernai nepavyko susitarti, nes daugelis naftos valstybių apgaudinėjo savo partnerius. Skolų turinčios valstybės pardavinėjo naftą, kiek galėdamos daugiau. Iranas, įsivėlęs į nuostolingą karą su Iraku, stengėsi gauti kuo daugiau pinigų, parduodamas kartais savo naftą pigesnėmis kainomis.

Pasaulis išmoko naftos produktus taupyti, išmoko sunaudoti mažiau gazolino, šildymo alyvos. Japonija, kuri savo naftos neturi, ėmė daugiau statyti branduolinių jėgainių, naudoti daugiau akmens anglių.

Saudi Arabija pernai rugpiūčio mėn. supykusi ant susitarimo nesilaikančių OPEC partnerių, padidino savo naftos gavybą beveik dvigubai. Tas pripildė jau ir taip naftos pilną pasaulinę rinką. Lapkričio mėn. nevalytos naftos statinė kainavo apie 30 dol., o sausio 23 d. kaina nukrito iki 18.40 dol.

Prie kainų nepastovumo nemažai prisideda tos valstybės, kurios nepriklauso Saudi Arabijos įsteigtam monopoliui. Saudi Arabija stengiasi panaikinti laisvąją rinką, įsteigdama savo pačios kontroliuojamą rinką. Tam priešinasi Britanijos konservatorių vyriausybė, didelė laisvosios rinkos šalininkė. Britanija 1981 m. iš savo Šiaurės jūros šaltinių ištraukdavo 1.8 mil. statinių naftos. Pernai tie šaltiniai jau duodavo po 2.7 mil. statinių kasdien. Rinka buvo „paskandinta" naftos pertekliuje. Britanija šiuo metu yra penkta didžiausia pasaulio naftos galybė.

Daugiausia naftos pasaulyje pagamina Sovietų Sąjunga. Naftos pramonės žinovai Londone tvirtina, kad sovietai sustabdė naftos pardavinėjimą laisvoje rinkoje ir siunčia naftą tik savo sąjungininkams, kurie priversti mokėti senas, išpūstas kainas.

Saudi Arabijos naftos ministeris šeikas Jamani pareiškė, kad nevalytos naftos kainos gali kristi iki 15 dol. už statinę. Tai sukels pasaulio ekonomikoje chaosą ir neš sunkius padarinius.

Amerika mažai perka naftos iš arabų šalių. Šalia savo šaltinių JAV perka Kanados ir Meksikos naftą. Sunkvežimių bendrovės, ūkininkai, civilinės aviacijos bendrovės džiaugiasi naftos kainų kritimu, tačiau bankai susirūpinę. Kai jie skolino Meksikai ir kitoms naftos valstybėms dideles sumas pinigų, bankai tikėjosi, kad naftos statinė toliau bus parduodama už 30 dol. Dabar padėtis pasikeitė. Panaši situacija buvo ir su Amerikos ūkininkais. Jie gaudavo paskolas, kai žemė buvo vertinama 3,000 dol. už akrą. Dabar tie patys akrai nesiekia nė 1,000 dol. Daug ūkininkų bankrutavo, negalėdami atiduoti skolų.

Naftos kainų kritimas jau sumažino naftos gaminių kainas, tačiau labai nežymiai. Praeis keli mėnesiai, kol atpigs gazolinas ar šildymo alyva. Tačiau ir tai gerai, kad infliacija nedidės.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar Chicagoje įvyko paradas ir džiaugsmo demonstracijos, nes sekmadienį Chicagos futbolo komanda „Bears" užtikrintai laimėjo finalines rungtynes — „Super Bowl", sumušdama „New England Patriots" 46-10.

—Libano kariuomenė apšaudė kitą krikščionių karinę grupę, kuri remia Elie Hobeika'os taikos su musulmonais planą. Libane kovos vyksta tarp dviejų katalikų grupių: maronitų ir melchitų. Prezidentas Gemayelis yra maronitas.

— Jordano karalius Husseinas posėdžiavo su PLO pirm. Arafatu.

— Kongreso šaltiniai, New York Times žiniomis, atidengė, kad pernai į Ameriką iš Rytų Vokietijos pabėgo aukštas sovietų žvalgybos KGB pareigūnas, generolo laipsnio. Jis suteikęs CIA daugiau ir geresnių žinių už kitą pabėgusį ir grįžusį Maskvon šnipą Jurchenką.

— Bulgarijos komunistų centro komitetas pašalino du politbiuro narius. Žinių agentūra skelbia, kad pakeitimai padės pagrindus naujam politiniam ir ideologiniam klimatui.

— Izraelis paskyrė pirmą ambasadorių Ispanijai Shmuel Hadas. Ispanijos ambasadorius Graikijoj vadovaus ispanų ambasadai Tel Avive.

— Nikaragvos kardinolo Obando y Bravo vizitą Amerikoje pasmerkė Nikaragvos sandinistų valdžia. Kardinolas prisidėjęs prie prezidento Reagano kampanijos gauti „kontras" sukilėliams daugiau lėšų. Kardinolas skundėsi New Yorke, kad jo šalyje valdžia persekioja tikėjimą.

— Italijos vyriausybė paskelbė oficialų paieškojimą ir suėmimo įsakymą palestiniečių veikėjui Abu Nidal. Jis ieškomas ryšium su italų keleivinio laivo pagrobimu gruodžio 27 d.

— Į erdvės orbitą rengiamas pakilti erdvės „keltas" „Challenger". Įguloje bus dvi moterys, jų tarpe pirma mokytoja Christa McAuliffe, kuri iš erdvės praves kelias fizikos pamokas, kurios bus transliuojamos kai kurių televizijos kanalų.

— Kmbodijos kovotojai prieš Vietnamo okupaciją paskelbė, kad sausio 19 įvyko didesnis mūšis, buvo užimtas Sithor Kandal miestas. Nušauti 32 vietnamiečiai kareiviai ir 23 sužeisti.

Libija pasirengė „nubausti jankius"

Paryžius. — Libijos diktatorius Khaddafi praėjusį savaitgalį suvaidino karžygį. Sukvietęs užsienio žurnalistus ir televizijos kameras, jis įsėdo į nedidelį Libijos karo laivą, ginkluotą keturiomis raketomis, ir išplaukė į kovą su JAV „valstybiniais teroristais". Kitas patogus turistų laivas buvo skirtas reporteriams. Khaddafis pasakė, kad Amerikos laivams ir lėktuvams nebus leidžiama įplaukti į Sidros įlanką. Kas bandys įsibrauti į Libijos teritorinius vandenis, bus puolamas. Kaip žinoma, Vakarų valstybės Sidros įlanką laiko tarptautiniais vandenimis.

Vakarų komentatoriai šį Khaddafio žygį laiko politiniu gestu, skirtu daugiau Libijos žmonėms. Libijoje paskelbtas „pavojaus stovis". Jauni vyrai valdžios surengtose demonstracijose šūkauja prieš JAV nukreiptus šūkius. Demonstraciją prie Belgijos ambasados, kuri atstovauja Libijoje JAV interesams, išardė kilęs lietus. Studentai išsiskirstė šūkaudami: „Agresoriau Reagane, važiuok namo!"

— Indijoje sausio 26 d. vyko nepriklausomybės sukakties minėjimai. Garbės svečias buvo Graikijos premjeras Papandreou.

Amerikai rūpi Filipinų rinkimai

Washingtonas. — Senato užsienio reikalų komiteto pirm. sen. Richard Lugar pareiškė, kad jis vadovaus JAV oficialiai delegacijai, kuri važiuos į Filipinus stebėti ten vasario 7 d. būsimų prezidento rinkimų. Pakvietimą atsiųsti delegaciją atvežė Filipinų užsienio reikalų ministeris Pacifico Castro. Jam vos pasiūlius atsiųsti delegaciją, JAV vyriausybė tuoj sutiko. Prezidentas Reaganas paskirs kitus delegacijos narius.

Ministeris Castro Washingtone spaudos klube išdalino savo atvežtą rinkiminę knygelę, kurioje septyni puslapiai skirti prezidento Marcos biografijai ir pusė puslapio skirta opozicijos kandidatei Corazon Aquino.

Stebėtojai neabejoja, kad Filipinų demokratinis procesas dar labai jaunas ir rinkimai be suktybių neapsieina. Pats sumanymas surengti šiuos rinkimus kilo iš didelio JAV spaudimo. Washingtonas reikalauja reformuoti Filipinų administraciją, kariuomenę, panaikinti korupciją, netvarką ir ekonominį smukimą. Marcos šeima, jos giminaičiai ir prieteliai turtėja, perka užsieniuose nekilnojamas nuosavybes, o liaudis vis daugiau skursta. Vis stiprėja komunistų partija ir jos „liaudies armija". Amerikos buvusi kolonija, nežiūrint karinės ir ekonominės paramos, smunka žemyn. Tai bloga reklama Amerikos visur peršamai demokratijai. Filipinai turėjo būti pavyzdys, kaip tauta klesti ir žydi, pasisavinusi laisvės ir demokratijos idealus. Išėjo priešingai. Trečiojo pasaulio valstybės mato, kad tokioje demokratijoje, kaip dabar yra Filipinuose, žydi ir klesti tik valdantysis sluoksnis, o liaudis skursta ir kenčia išnaudotojų rankose.

Oficialiai Washingtonas šiuose rinkimuose yra neutralus ir savo parinkto kandidato neturi, tačiau vyrauja nuomonė, kad Marcos turėtų pasitraukti. Jis senas ir nesveikas. Jo šalininkų gvardija nepatikima ir savanaudiška. Neaiški yra sekmadienį 53 metų gimtadienį šventusi kandidatė Corazon Aquino, tačiau geriau ji, negu senoji, blogą vardą įsigijusi Marcos partija.

Amerikai šie rinkimai svarbūs ir strategine prasme. Filipinuose yra dvi svarbiausios Amerikos karinės bazės. Jas būtų galima perkelti į kitas vandenyno salas tačiau tas pareikalautų laiko ir pinigų.

Rinkimų kampanijoje jau pastebėta suktybių ir bauginimų. Kandidatės Aquino šalininkai primušami ar nužudomi. Mažuose kaimuose viešpatauja Marcos partijos seniūnai ir viršaičiai, turį savo smogikų būrius. Po 20 metų valdžioje Marcos partija išvystė puikią balsų klastojimo techniką. Balsų dėžės staiga dingsta. Daugybė partijos balsuotojų, vadinami „skraidančiais", balsuoja ne vienoje būstinėje, bet važinėja iš vienos į kitą. Valdžia buvo įvedusi specialaus rašalo žymes ant balsavusių rankos. Paaiškėjo, kad tas rašalas lengvai nusiplauna su muilu ir vandeniu.

Kandidatė C. Aquino šeštadienį pasakė kalbą Nanilos Rotary klube. Ji pasakė, kad turi prisipažinti, kad ji neturi tiek patyrimo, kaip prezidentas Marcos. Ji neturinti patirties: apgaudinėti, vogti, meluoti ar žudyti politinius priešus. Ji tačiau atimsianti iš valdžios žmonių jų sukrautus turtus ir sugrąžinsianti juos žmonėms, iš kurių tie turtai buvo išplėšti. O vagys, kyšininkai ir valstybės turtų grobstytojai bus pasiųsti į Muntinlupą, kur yra valstybinis kalėjimas.

Prezidentas Marcos šeštadienį posėdžiavo su savo partijos vadais ir pasakė jiems, kad jis norįs švarių ir teisingų rinkimų.

Jei rinkimus vėl laimės Marcos, JAV vyriausybė toliau reikalaus plačių Filipinų sistemos reformų ir teisingų planų perduoti valdžią būsimiems įpėdiniams. Stebėtojai mano, kad, rinkimus laimėjęs, Marcos gali ir neklausyti Washingtono raginimų. Tuomet padėtis Filipinuose dar blogės ir komunizmo įtaka augs. Amerikai teks ieškoti vietos savo Clark ir Subic Bay karinėms bazėms.

Pietų Jemene nauja valdžia

Adenas. — Pietų Jemene kovos nurimo. Sostinės Adeno gatvėse surenkami žuvusių lavonai, valomi namų griuvėsiai. Sovietų žinių agentūra paskelbė, kad prezidentas Hassani buvo pašalintas, jo vietą užėmė buvęs premjeras al-Attas, kuris kaip žinoma prieš sukilimą buvo išvykęs su delegacija į Indiją, o iš ten pateko į Maskvą, kur palaukė, kol baigėsi kovos sostinėje.

Civilinėse kovose, kurios kalnuose dar tęsiasi, žuvo apie 12,000 žmonių. Jokia arabų valstybė naujos P. Jemeno valdžios dar nepripažino. Iš Maskvos grįžęs al-Attas pasakė, kad jo valstybės ryšiai su Sovietų Sąjunga kasdien vis stiprėja. Kartu su juo Maskvoje buvęs užsienio reikalų ministeris pasakė Kuwaito ambasadoriui, kad nauja P. Jemeno vyriausybė tęs savo politiką ir gerins santykius su visomis šio regiono valstybėmis.

— Prie Izraelio sienos susišaudyme žuvo Jungtinių Tautų taikos priežiūros kareivis iš Nepalio, trys libaniečiai sužeisti.

— Sovietų valdžia prieš septynerius metus išleido emigruoti vieną moterį su vaiku. Šeimos galva ir kitas sūnus vizos negavo. Dabar, kai tėvas mirė vėžiu, sovietai išleido jo sūnų, 17 metų amžiaus Michailą Stuchaliną skristi iš Kijevo į Vieną, kur jį pasitiko motina. Šeima įsikūrė Bostone.

Ugandos valdžia pabėgo į krūmus

Nairobi. — Ugandoje pasikeitė vyriausybė. Pernai liepos 27 d. perversmą įvykdžiusi karinė valdžia pabėgo iš sostinės, į ją įsiveržė Tautinės Rezistencijos armija, vadovaujama kito karininko Museveni. Pabėgdami iš Kampalos valdžios kareiviai grobė, plėšė ir žudė nekaltus gyventojus. Kai kurie valdžios daliniai pasidavė sukilėliams, kiti išbėgiojo. Viename pulke kilo kovos tarp tų, kurie siūlė tvarkingai pasiduoti ir tų, kurie norėjo tęsti kovą.

Kaimyninė Kenija sustiprino savo jėgas prie Ugandos sienos. Kovų metu Kampaloje buvo apie 170 amerikiečių, jų tarpe 21 diplomatas. Jiems buvo patarta nesirodyti gatvėse arba trauktis į Keniją.

Nuverstas valdžios vadas gen. Okello Kenijos spaudos žiniomis, žadėjo trauktis į džiungles ir tęsti kovą prieš Musavenio jėgas. Naujoji valdžia tvirtina, kad jos svarbiausias uždavinys atstatyti sostinėje tvarką, atgaivinti mokyklų, ligoninių ir kitų įstaigų darbą.

Pabaltijo kraštų Laisvės diena

Joint Baltic American National Committee (JBANC) praneša iš Washingtono, kad sausio 23 d. JAV kongrese buvo įteikta Pabaltijo kraštų Laisvės dienos rezoliucija. Šią rezoliudiją (S.J. Res. 258) pasirašė senatorius D. Riegle (MI-D) kartu su 25 kitais senatoriais.

Kongresmenas W. Carney (NY-1-R) kartu su kongresmenais B. Donnelly (MA-11-D) ir D. Ritter (PA-15-R) pristatė rezoliuciją (H.J. Res. 500) Atstovų rūmuose.

Tai pirmas kartas, kada Senatas ir Atstovų rūmai kartu pristatė Pabaltijo kraštų Laisvės dienos rezoliucijas. Šios rezoliucijos atkreipia dėmesį į Baisiojo birželio sovietų žudynes ir deportacijas Pabaltijo valstybėse. Be to, Kongresas prašo, kad prezidentas pristatytų Pabaltijo valstybių dabartinę padėtį ir jų laisvės reikalus Jungtinių Tautų forume.

— Argentinos darbininkų unijos buvo surengusios 24 val. streiką, reikalaudamos didesnių atlyginimų.

KALENDORIUS

Sausio 28 d.: Tomas Akvin., Konstancija, Kaributas, Nijolė.

Sausio 29 d.: Konstantas, Barbėja, Girkantas, Banguolė.

ORAS

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:59.

Saulėta, temperatūra dieną 18 l., naktį 5 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KAI KOJOS VYRO NEPANEŠA

Klausimas. Didelė kančia atsirado mano vyrui — jo kojos nepaneša jo paties. Jis vos pusę bloko paėjęs gauna nepakeliamą skausmą blauzdose. Tada jis toliau eiti negali. Pasilsi keletą minučių — tik tada vėl apie tiek gali paėjėti, kol vėl tas skausmas tose pačiose vietose atsiranda. Ir taip visą laiką esti jam vaikštant. Ramumoje esant — jis kaip sveikas jaučiasi.

Kas tai per nelaimė ir kaip su ja dorotis reikia, malonėkit paaiškinti Tamsta, daktare, Dėkoju.

Paaiškinimas. Tai priskretimo arterijų-sklerozės — kraujagyslių negerovės ženklas yra tas kartkartėmis—vaikščiojant užeinąs kojose skausmas. Toliau bus dar gražiau, kai priskres arterijų spindis daugiau — tada net ramumoje jam skaudės.

Gydytojai Tamstos vyro nelaimę vadina Intermittent Claudication. Lietuviškai tas reikštų: intermittent—su pertraukomis aktyvumas—veiksmas; claudication — nuo lotyniško žodžio — luošumas, šlubavimas. Tai grupė nusiskundimų, būdingų tuomi, kad nėra skausmų kojose ramumoje ir atsirandą skausmai pradėjus eiti. Kartu su skausmais atsiranda įtampa ir silpnumas. Tos negerovės einant vis stiprėja tol, kol žmogus visai negali toliau eiti, o paliauna jam sustojus.

Ta negerovė atsiranda dėl minėtos sklerozės arterijų ir dėl to vietinės kraujotakos susilpnėjimo (hypoxia). Tai, nelyginant, priskretus automobilio vamzdžiams nepadavimas pakankamai gazolino motorui, kai jam jo daugiau reikia į kalną važiuojant.

Ta liga dar kitaip vadinama Angina Cruris (kojos angina, panašiai kaip širdies angina — dėl tos pačios priežasties — sklerozės širdyje — jos arterijose atsirandanti). Dar kitas tai ligai vardas: Dysbasia Angiosclerotica Intermittens. Dysbasia reiškia sunkų žingsnį—vaikščiojimą. Kiti žodžiai — jau mums žinomi.

Dabar bus aišku, kad Tamstos vyro liga yra sklerozės paseka. Tik daug retesniais atsitikimais toks kojų nepavilkimas gali gautis dėl venose užsistovėjimo kraujo (tai venine klaudikacija — venous claudication). Ji yra visai kitos kilmės.

Minėtai užanka didelė ar vidutinio dydžio arterija. Tas atsitinka pamažu susirenkant arteriosklerotiniam kamščiui arterijos viduje. Tos ligos diagnozė nustatoma iš ėjimo—skausmo ir ramumos ciklo, kuris esti diena iš dienos pastovus.

Arterijos užsikimšimą gydytojai diagnozuoja matuodami blauzdos arterijos (tibial artery) vienoje ar abejose blauzdose sistolinį spaudimą ties čiurna. Taip pat naudojamas ėjimas ant bėgančio tako tyrimas (exercise treadmill test)

Gydymas toli pažengusio arterijos užsikimšimo yra dvejopas. 1. Išplėtimas arterijos spindžio (transluminal dilatation) arba chirurginis pakeitimas užsikimšusios arterijos plastikine. 2. Nechirurginis gydymas dar visai neužsikimšusios arterijos yra sekantis.

1. Sumažinimas sklerozę skatinančių negerovių: nerūkymas, suliesėjimas, perriebaus, perrūgštaus ir persaldaus kraujo sunormavimas, pakelto kraujospūdžio tvarkymas, nesinervinimasis, ištisa programa padedanti žmogui kuo toliau vaikščioti ...

2. Visa amerikietiška mediciniška literatūra pataria vaistą Pentoxyphylline. Pastarasis gali sukelti pykinimą, norą vemti. Jei nepagerėja žmogaus stovis už 1-2 mėnesių — daugiau to vaisto nereikia naudoti.

3. Šis skyrius turi didelį patyrimą sėkmingam, minėtos negerovės gydymui su Zinc Sulfate, capsulės 220 mg., imamos po vieną pavalgius, tris kartus per dieną per du mėnesius. Po to vienas mėnuo nesigydoma. Tada vėl tęsiamas gydymas po vieną kapsulę per dieną. Šitaip pradėjo šis skyrius tvarkyti tokią negerovę sužinojus, kad kareiviai gaunantieji dėl pagreitinto žaizdų gijimo tokiomis dozėmis šito vaisto, ne tik žaizdas geriau tvarkėsi, bet turintieji minėtą kojoje sklerozę — ėmė žymiai gerėti. Ta žinia buvo paskelbta mediciniškame žurnale (Medical Tribune).

Kiekvienas gydytojas elgiasi pagal savo patyrimą šioje srityje. Tamstos vyras tegul pildo savo gydytojo nurodymus. Tai tvarkymas jau turimos žymios sklerozės. Čia nuo seniau vartojami visokie kraujagysles plečia vaistai, kaip Pavabid, Vasodilan, Nitrospan — jų šimtai — kojų sklerozei mažai ką padeda. Už tai visiems žinotina, kad geriausias sklerozės gydymas yra jos išvengimas.

Mūsiškiai neklauso gydytojo patarimo

Šis skyrius skelbia jau seniai kovą prieš sklerozę patardamas naudoti visas kovos priemones. Reikia užbėgti per ankstyvai sklerozei ne tik galvoje, širdyje, inkstuose, bet ir kojose.

Bet mūsiškiai nepildo seniai čia patarto elgesio užbėgant ankstyvai sklerozei už akių. Priešingai, tūlas mūsiškis giriasi, kad jam dešra, kiauliena ir taukai, o taip pat ir tryniai yra idealas — gyvenimo tikslas. Toks pataria nesijaudinti turint kartkartėmis užeinančius krūtinėje skausmus — jis, girdi, juos tokius seniai turįs ir nekreipiąs dėmesio. Viskas būtų buvę gerai su tokiu mūsiškiu, jei jis nebūtų staiga šukritęs ir dar jauname amžiuje pasibeldęs į Dangaus vartus.

Nė vienam mūsiškiui neverta eiti šitokiu keliu. Sklerozė nejuntamai žengia pirmyn. Todėl kiekvienas sklerozę bet kur turimą besigydantis neturi pasitenkinti vien nitroglycerino įvairiais vaistais, nes jie netolina sklerozės, jie jos negydo, o tik mažina skausmus per laikiną kraujagyslės praplėtimą.

Kiekvienas mūsiškis turi pildyti gydytojo jam teikiamus nurodymus ir būtinai turi pradėti užbėgti sklerozei už akių per atsisakymą draugauti su sklerozės prišaukėjais. O jų yra tuzinai — su jais visais reikia liautis draugavus. Gydytojai, ypač chirurgai yra labai užsiėmę ir neturi kartais laiko žmogų nuteikti atsisakyti draugavimo su sklerozės draugais. Žmogus pats turi naudoti sveiką protą ir pradėti eiti tiesiu keliu sveikaton.

Juk mes negalime būti tokiais, kaip tie rusų ūkininkai, kurie tik tada žegonjas, kai trenkia perkūnas — kai priskrenta kraujagyslės smegenyse, širdyje, inkstuose ir kojose. Kai kojos nepaneša tokio apsnūdėlio, patarkite jam kojas užsidėti ant pečių — ir jas pačiam neštis; tas juokas tegul sujudina visus apsileidėlius pradėti rimtai elgtis rimtuose dalykuose.

Gana, o gana apsileidimo kovoje su skleroze

Nuo šiandien visi lietuviai prisiverskime stoti visomis jėgomis kovon su skleroze. Tolinkime ją kuo kruopščiausiai, tik taip elgiantis mes nuo jos nutolsime už kelių kalvų. Štai tos prieš sklerozę naminės priemonės.

1. Ramus, be reikalo nesijaudinantis, niekada nepykstantis, nepavydintis, neapkalbantis žmogaus elgesys.

2. Kasdieninis darbas — judėjimas, gimnastika, pasivaikščiojimas, kareivišku žingsniu bent 45 minutes ėjimas kasdieninis — be jokio pasiteisinimo. Tik jokiu būdu ne užsisėdėjimas ir tokiam niekui visokeriopas mėginimas pasiteisinti. Lietuviui darbavimasis yra geriausia gimnastika. Šitos tiesos nė vienas nepamirškime.

3. Patikrinimas sveikatos pas gydytoją ir tinkamas gydymas visų turimų negalių, įskaitant cukraligę, podagrą (kraujo rūgštumą), riebumą (ketveriopas riebalų perviršis kraujuje: cholesterolis, triglyceridai, LDL, HDL-uri būti žinomas kiekvienam mūsiškiui ir jo gydytojui).

4. Kraujospūdžio sunormavimas. Be druskos gyventi įpratimas.

5. Sveika mityba. Pagal kraujo davinius pritaikytas maistas. Kiekvienas turi vengti gyvulinių riebalų (sviesto, taukų, lašinių, grietinės...) ir cholesteroliu gausaus maisto (trynių, raudonos mėsos, dešrų, dešrelių, jei jos nepagamintos iš liesos kalakutienos ir be druskos),

6. Sunormavimas per didelio svorio. Be jokio saldumo, be riebaus maisto ir be protarpiais valgio užkandžio.

7. Sumažinimuo pertiršto kraujo pavojaus — imti kiekvienam po vieną tabletę **aspirino.** Taip, ir neklausinėkite daugiau apie tos tabletės nuodingumą — ji su valgiu paimta viena nieko blogo nė vienam dar nepadarė.

8. Naminės priemonės:

A. Dvi morkas suvalgyti per parą įvairiame pavidale.

B. Svogūnas ir dalis galvutės česnako kasdieninė užkanda.

C. Chondroitin sulfuric acid — iš kiaulių ausų gaunama. Jos reikia devynis gramus per dieną. Tai ausų reikės suvalgyti atsakančiai daugiau — kiek kuris galite valgykite jas įvairiais pavidalais. Jos nėra rinkoje.

9. Negerk tikros kavos (ir be kofeino tokios, bei pepsų) ir arbatos tikros. Sekime mūsų prezidentienę — ji pasitenkina ramunėlių arbata.

10. Rūgusio pieno, pasukų ar neriebaus jogurto kasdien bent po puodelį išgerk.

11. Kalakutienos (nugriebus riebalus) buljono bent po puodelį kasdien sunaudok. Menka mėsa viščiuko čionai — neverta į ją nė žvilgterėti.

12. Ne tik nerūkyk, bet ir pirūkyto oro nekvėpuok.

13. Jei nesergi podagra (gout): jei kraujas neperrūgštus, naudok liesą, nesūrią žuvį.

Geriausios sekmės pildant šį velnio tuziną mediciniškų prisakymų. Taip elgiantis, Tamstoms nė ausų sklerozės giltinės neteks pamatyti. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti. Consultant Volume 26, No. 1. January 1986.

Vaišės ne Galilėjos Kanoje, bet Lietuvio sodyboje: sveiku maistu ir vaisių sultimis stiprinas Šaulių sąjungos Chicagos skyriaus Dainos vienetas, vadovaujamas muz. Juozo Sodaičio su svečiais apseinančiais be svaigalų, be kavos ir rūkalų bei be sklerozę prišaukiančio maisto.
Nuotr. **M. Nagio**

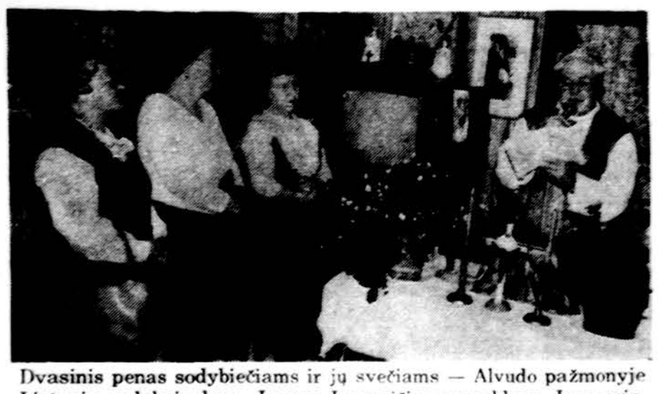

Dvasinis penas sodybiečiams ir jų svečiams — Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje kuną. Juozas Juozevičius pamaldose. Jam asistuoja Ona Banienė (kr.), Bronė Bužinskienė ir Anelės Kirvaitytė.
Nuotr. **M. Nagio**

PASIKEITIMAS ŠNIPAIS

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Pereitais metais Vakarų Vokietija iš Rytų Vokietijos išpirko 2500 politinius kalinius. Tai beveik 400 daugiau už 1984 m. Kaina — įvairi! Už akademiką rytai prašo didesnės sumos kaip už eilinį darbininką, tačiau vidurkis už vieną kalinį svyravo tarp 50-60 tūkst. markių (sausio 17 d. 1 JAV dol. = 2,48 m.).

Pasirodo, kad kalinių tarpe buvo ir kriminalistų su 5-6 įvairiais nusikaltimais. Jie sudarė beveik 30 % visų išpirktųjų kalinių. Keli pavyzdžiai: 1954 m. gimęs „politinis" kalinys buvo baustas rytuose net keturis kartus. Pirmas atvejis — atsisakė dirbti, toliau ėjo moters išprievartavimas (penkeri kalėjimo metai), vėliau „pasipriešinimas" valstybei, t.y. neblaiviame stovyje peikiant Rytų Vokietijos vadą Honeckerį ir pačią vyriausybę. Paskutinis jo nusikaltimas — vagystės.

Kitas atvejis: 41 m. vyras Rytų Vokietijos kalėjime praleido 25 metus. Bausmės prasideda nelegaliu ginklo laikymu, peiliu priverčiant taksį vairuotoją dideliu greičiu pralaužti Hiršbergo pereiname punkte barjerą į vakarus.

Savo prašymu perkeltųjų asmenų tarpe taip pat pasitaiko kriminalistų, tačiau jų nuošimtis yra labai žemas. Be to, kiekvienas jų, atsistojęs prieš teisėją Vakarų Vokietijoje, yra tik žmogus „su ilgais pirštais", negalėjęs atsispirti gausios prekių pasiūlos pagundai. Juk sijonukai, marškiniai guli ant stalų, net brangūs kailiai ir suknelės kabo laisvai, be jokios priežiūros. Tad kodėl nepasiduoti pagundai, įmetant į savo krpšį kokį nors daiktelį! Deja, žvalios didžiųjų krautuvių dedektyvų bei televizijos aparatų „akys" viską pastebi. Bausmės būna lengvos, nes vakarai supranta, atvykusių su dviem lagaminais žmonių gyvenimą. Vienos krautuvės detektyvas pareiškė: „jeigu Rytų Vokietijos vyriausio komentatoriaus žmona taip pat vakarų Berlyno krautuvėse mėgino apsipirkti be pinigų, tai ką kalbėti apie eilinius žmones".

Jau ilgesnį laiką prie „Charlie" pereinamo punkto Vakarų Berlyne demonstruoja vieno Heidelbergo u-to profesoriaus žmona. Ją teko matyti televizijoje ir šį straipsnį parašyti, panaudojant savaitinius pranešimus televizijoje, kuriuose gvildenami rytinės ir vakarinės Vokietijos klausimai. Moteris su plakatu reikalauja išleisti iš Rytų Vokietijos svainio šeimą, uošvę ir seserėną, nuteistą už atsisakymą tarnauti liaudies kariuomenėje. Rytai neįsileidžia net ir per tarpininkus į bet kokias kalbas, kadangi ši šeima yra giminė gydytojos Šuman, nuteistos už šnipinėjimą 15 m. kalėjimo bausme, o jos vyrą, buv. Rytų Vokietijos jūrų laivyno admirolą už šnipinėjimą sušaudant. Tiesa, Rytų Vokietija siūlo ją iškeisti į šnipę Hockę, dirbusią Vokietijos prezidento raštinėje bei perdavusia daug slaptų bylų rytams. Deja, pasikeitimas yra neįmanomas, kadangi Hocke buvo suimta tik 1985 m. rudenį ir ją dar laukia teismas Bonnoje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje ...	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel.: 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki4 val. popiet

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

Jau vyksta

III PASAULINIS KARAS

Neišsigąskite, paskaitę šią antraštę. Nebus nieko nauja. Bet vis dėlto reikia susimąstyti...

„Šiuo metu mes gyvename tokį laikotarpį, kuris vadinamas taikos metu. Tačiau iš tiesų taikos nėra. Tai „taika", kuri nėra taika. III pasaulinis karas yra jau prasidėjęs. Tai nėra didysis karas, kurio visi taip labai bijo. Tai nėra karas, kurio metu žygiuoja kariai, mušdami kietais batais apautas kojas, atvirkščiai, dėvi aksominius batukus. Maskva žygiuoja į priekį, naudodama subversiją bei infiltraciją, špionažą ir dezinformaciją, terorą, sukeldama pilietinius karus bei neramumus. Marksistiniu žargonu šnekant, tai yra „klasių kova tarptautinėje plokštumoje"... Ir visa tai vykdoma ne pagal pasirašytus detentės nuostatus, bet pagal marksizmo — leninizmo mokslą, ‚taikios koegzistencijos' keliu".

Šitaip rašo Hans Graf Huyn MdB, Vakarų Vokietijos Krikščionių demokratų partijos (CSU) užsienio politikos kalbėtojas parlamente (Bundestage). Jo rašinys „Užsienio politika su aiškiais planais", antrine antrašte „Vakarų kraštų vienybė — laisvės balsas, kurį turėtų išgirsti Rytų tautos", buvo atspausdintas Miunchene leidžiamame politikos žurnale „Epoche" nr. 9,1985. Susipažinkime su kai kuriomis mintimis.

*

Vakariečių vedamos detentės politikos dėka, rašo autorius, Sovietų Sąjunga susilaukė daugybės laimėjimų pasaulio užkariavimo planuose. Užtenka tiktai pasižiūrėti į dabartinį pasaulio žemėlapį ir tuojau galime pamatyti, kad sovietiniai rusai „taikios koegzistencijos" keliu pokario metais užėmė šiuos kraštus — valstybes: Š. Korėją, Vietnamą, Laosą, Kombodiją, Pietinį Jemeną, Etiopiją, Mozambiką, Angolą, Libiją, Zimbabwe, Kongą, Afganistaną, Kubą, Nikaragvą ir gal keletą kitų. Ne visas šias šalis jie okupavo, bet visur įsteigė karines bazes ir naudojasi tų kraštų gamtos turtais. Užkariavo ne karštais, bet šaltaisiais ginklais, gudria diplomatija, neretai apgaule, šantažu, išnaudodami vakariečių diplomatinį nebudrumą.

Sovietų veržimasis į Vakarų Europą buvo sustabdytas, sukuriant Atlanto paktą — NATO karinę organizaciją. Tai didžiausias vakariečių politinis laimėjimas. Jeigu nebūtų šios karinės sąjungos — visa Europa jau būtų Sovietų Sąjungos valdžioje, kaip jos respublikos ar sateliniai kraštai.

Atsakydami į šios sąjungos įkūrimą, Sovietai įsteigė savo ir jų satelinių kraštų Varšuvos paktą ir stipriai apginklavo paglemžtus kraštus. Varšuvos paktas remiasi Sovietų Sąjunga, o NATO — JAV-bėmis. Pozicijos gerokai skirtingos, kiek tai liečia laisvąją Europos dalį. Rytų kraštų karinės pajėgos stovi prie pat Vakarų Europos sienos, gali greitai žygiuoti į Vakarus, o Amerika nuo Europos toli: jos pagalba gali būti negreita. Tačiau čia puoselėjama slapta mintis, kad ne visos Rytų karinės pajėgos karo atveju sovietiniams rusams būtų gerai patikimos ir kad jų karingumas vargiai jau būtų didelis.

*

Bet Sovietų Sąjunga sėkmingai kariauja su Vakarų kraštais kitais kovos, būdais. Visa tai vykdoma pagal 1920 m. Lenino paskelbtus dėsnius kovai su „kapitalizmu". Pagal jį nebūtinai karas turi būti kruvinas. Karas gali būti vedamas ne tik jėga, bet ir „taikos keliu". Svarbu, kad jis „vestų prie tikslo" užimti naujus kraštus.

Pagrindinis dabartinis Sovietų tikslas yra įvaryti kylį tarp Vakarų Europos ir Amerikos, išskirti sąjungininkus. Tai daroma labai planingai ir įvairiais būdais: vedama milžiniška kampanija prieš Ameriką, sukeliami „Taikos sąjūdžiai" Vakarų kraštuose, varoma akcija prieš atominius, raketinius, neutroninius ginklus, prieš Amerikos ir Vakarų kraštų statomus „apsigynimo skydus" bei radaro užtvaras. Vakarų Europos sostinėse ir net pačioje Amerikoje komunistų agentai, Maskvai įsakius, greitai sukelia tūkstančius savo šalininkų ir šiaip jau naivių neišmanėlių demonstracijas prieš pozityvias apsigynimo priemones. Bet neapseinama ir be teroro veiksmų, ruošiami atentatai prieš Vakarų politikus bei karo vadus.

Veikiama ir kitoše srityse. Veržiamasi net į parlamentus, ir ten patiriama kai kurių laimėjimų, išnaudojama opozicija esamai valdžiai. Kaip pavyzdys nurodomas buvęs Vak. Vokietijos kancleris Willy Brandt, socialdemokratų lyderis. Kai buvo valdžioje, jam ne daug kas buvo galima prikišti, bet patekęs į opoziciją dabar valdančiai krikščionų demokratų partijai, įsijungė į „Taikos kompaniją", skelbia detentę ir reikalauja apsiginklavimo apribojimo. Visi šie dalykai šiandien labai naudingi Sovietams.

*

Bet kas reikia daryti? Hans Graf Huyn prieina išvadą, kad pavojus užimti Europą be karštojo karo esąs labai rimtas. Taigi reikią stiprinti NATO ir visų Vakarų kraštų ginkluotas pajėgas, nes nėra jokių duomenų, kad jau prasidėjęs minėtas karas neišvirstų į karštąjį. Tačiau ir kariniu būdu viena Vakarų Europa negalėtų ilgai priešintis. Žinoma, jai padėtų Amerika, nes Vakarų Europos užpuolimas būtų ir JAVbių užpuolimas. Negalima esą tęsti detentės, nes ji dirba Sovietų naudai. Kadangi ateities karštasis karas būtų globalinis, reikia sutelkti sąjungininkais ir ne Vakarų Europos valstybes, pirmoje eilėje Japoniją su Kinija, jas reikiamai apginkluojant.

Didelę reikšmę dabartiniame kare turi ir ateityje tūrėsiančios sovietinių rusų pavergtos tautos, nes, autoriaus žodžiais, „Sovietų valdžioje atsidūrusios tautos yra geriausi vakariečių sąjungininkai". Taigi reikią stiprinti joms teikiamą informaciją, pirmiausia nesunkiai galimu radijo (trumpųjų bangų) keliu. Ir ne vien į pavergtas tautas, reikią šnekėti ir į pačius rusus. Juk ir jų tauta praktiškai esanti pavergta ir rusams prievartos keliu primesta nemėgiamo bolševizmo hegemonija.

Taip pat gerai darą tie politikai, kurie kelia žmogaus teisių įgyvendinimo Sovietų Sąjungoje reikalą. Šiuo reikalu prezidento R. Reageno, viceprezidento Busho, užsienio reikalų ministerio Shulzo, prancūzijos prezidento Mitterando ir kitų vadų pareiškimai esą paskelbti laiku, vietoje ir kelią pavergtųjų pasitikėjimą Vakarų politika.

b. kv.

MES DIRBAME IŠ PASIAUKOJIMO

Pasikalbėjimas su Tautos Fondo valdybos pirmininku Juozu Giedraičiu

Politinei veiklai išeivijoje remti prieš kelerius metus sukurtas Tautos Fondas. Jam aukoja visų kraštų lietuviai, kurie susirūpinę lietuviškų laisvinimo veiksnių, ypač VLIKo, veikla tarptautiniuose plotuose. Ryškiai iškilo Tautos Fondo reikalas pereitais metais, kai buvo Pabaltiečių santalkos organizuojamas tarptautinis tribunolos Kopenhagojė, Danijoje, ir Taikos bei laisvės žygis Baltijos jūra. Apie tai buvo jau daug rašyta, žygis įvertintas, politinis jo aspektas apspręstas.

Bet iškyla visuomenėje klausimų, kas gi yra tas Tautos Fondas, kokie jo uždaviniai, kaip jis veikia ir kokios jo veiklos pasekmės. Tai ir užklausėme Tautos Fondo pirmininką J. Giedraitį, kuris atsakė į klausimus, daugeliui aktualius ir įdomius.

— Per 1985 metus Tautos Fondas paaugo ar nusilpo nariais ir aukomis?

— Paaugo apie 200 narių ir apie 24,200 dol. suma, nors išlaidų irgi buvo daug: VLIKo—ELTA informacijos įstaigos išlaikymas Washington, DC, ir ten reikalų vedėjo atlyginimas sudaro nemažą sumą. O kur ELTA 7 kalbomis leidimas, Sovietų Sąjungos teismo Kopenhagoje ir Taikos ir laisvės ryžto žygis per Baltijos jūrą ir Skandinavijoje demonstracijos, parama Romos valst. ir Vatikano radijo stočių transliacijoms į ok. Lietuvą ir t.t. Konkrečiai, jei 1985.I.1 kasoje buvo 208,119 dol., tai XII.31 buvo jau apie 232,300 dol. ir dar Lietuvos Laisvės Išde 351,832,21 dol. Skaitant, kad dar tam tikros sumos yra TF užsienio atstovybėse, tai TF 1985 gerokai paaugo. Be to, TF labai sustiprėjo organizaciniai — praplėsta atstovybių tinklas, įtraukiant nemažai jaunų jėgų. Turime pasidžiaugti, kad 1985 metais buvo daugiau kaip 40 aukotojų, aukojusių po 1000 arba daugiau.

— Girdėjome, kad į VLIKo seimą atvežė 100,000 dol. aukų iš Kanados lietuvių. Ar taip gausiai aukoja ir Amerikos lietuviai?

— Kanados TF atstovybės pirmininkas A. Firavičius atvežė 100,000 dol. čekį. Tai sudaro apie 72,000 dol. JAV valiuta. Metų eigoje jiems paaukojo B. Bačiūnas 45,000 dol. ir vėliau dar pridėjo 20,000 dol., kurie mus pasieks tik 1986 metais. Padėka ir pagarba kanadiečiams aukotojams, ypač B. Bačiūnui, ir TF atstovybei bei įgaliotiniams Kanadoje. Dabar Kanadoje įvyko pasikeitimų: A. Firavičiui dėl ligos pasitraukus, Kanados T. Fondo atstovybės pirmininku nuo 1985.I.15 yra patvirtintas ilgametis TF darbuotojas, krašto atstovybės vicepirm. Alfonsas Patamsis, kuris yra ir TF tarybos vicepirmininkas. Toronto TF atstovybės pirmininku jau prieš pusmetį yra patvirtintas jaunas, ką tik baigęs biznio adm. mokslus, Aidas Vaidila.

Buvo laikai, kai Amerikoje aukų buvo surenkama ne ką daugiau, kaip atsiųsdavo užsienio lietuviai. Dabar, kai pavyko suorganizuoti stiprias atstovybes, tai ir Amerikoje surenkame nemažas sumas. JAV veikia atstovybės: Californijoje — pirm. M. Naujokaitis su 15 asmenų; Chicago (apima Ill., Ind., Neb., Wisc.) — pirm. J. Jurkūnas su 8 nariais; Florida — pirm. K. Vilnis su 17 asm.; Ohio — pirm. V. Stuogis, H. Idzelis ir kiti 5; Michigan — pirm. Eug. Bulotienė su 8 nariais. Be to, centrui betarpiai priklauso 7 įgaliotiniai, taigi vien JAV darbuojasi 97 asmenys, įskaitant T.F. valdybą ir tarybą. Pvz. jei Chicaga seniau atsiųsdavo keletą tūkstančių per metus, tai naujas TF komitetas atsiuntė: 1983 — 15,000 dol., 1984 — 25,000 dol. ir 1985 — 40,000 dol. Panašiai auga ir kitose TF atstovybėse pagal įdėtas pastangas.

— Ar pajėgia T.F. išlaikylti ELTA informacijos biuletenius 7 kalbomis ir t.t.?

— Pajėgiame, nes laisvojo pasaulio lietuviai yra pakankamai sąmoningi ir gausiai bei nuoširdžiai remia VLIKo darbus per Tautos Fondą. Pvz. pernai prašėme ekstra aukų teismo ir Laisvės ryžto žygiui bei demonstracijoms Skandinavijoje, ir atsiliepimas buvo nuostabus — buvo aukotojų net po tūkstantį ar daugiau. ELTA biuleteniai pasiekia viso pasaulio valdžios pareigūnus, spaudą, parlamentarus, bibliotekas ir t.t. Lietuvių kl. ELTA jau peržengė 4,200 tiražą ir greit pasieks 5,000. Ją gauna visi aukotojai, kur randa ir savo aukos atžymėjimą. Tai yra TF „šeima" — padori, dosni ir sąžininga šeima! Kas negauna ELTA — tas neaukoja...: Užsienio aukos TF-ui yra skelbiamos anų kraštų spaudoje.

— Pernai Pasaulio Pabaltiečių santalka ruošė Sovietų Sąjungos teismą Kopenhagoje ir Taikos ir laisvės ryžto žygį per Baltijos Jūrą į Suomiją ir Švediją. Kiek tai kaštavo VLIKui—Tautos Fondui?

— Galutinai santalka apyskaitos dar nesuvedė, bet labai apytiksliai tai kaštuos apie 60,000 dol. Prie šių išlaidų padengimo, kaip minėjau, dosniai prisidėjo Amerikos lietuviai, bet taip pat padėka priklauso ir Kanados Lietuvių Fondui, kuris prisidėjo 5,000 dol. suma, paremdamas Kanados jaunimo kelionę per Jūratę Uleckaitę ir Sigitą Barsėnaitę. Anglijos jaunimo ansamblio ir kai kurių asmenų keliones padengėme Anglijos Tautos Fondo atstovybės surinktomis lėšomis.

Nežiūrint nemažų išlaidų šis Pabaltiečių žygis buvo nepaprastai sėkmingas — čia daugiausia pasidarbavo VLIKo vicepirm. L. Grinius — ir naudingas Lietuvos bylai, nes viso pasaulio spauda, radijo ir TV nepaprastai išreklamavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimą, nors Sovietai visaip kliudė, šmeižė ir intrigavo, laivui siūlė daugiau pinigų už atsisakymą važiuoti, negu buvę sutarty pasirašyta...

1986 metais Pasaulio Pabaltiečių santalka, kuriai šiemet pirmininkauja VLIKas, — dr. K. Bobelis — vėl ruošia politinę akciją įvykstančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo peržvalgos konferencijoje Austrijos Vienoje, o po to grįžtant VLIKo seimą Anglijos Londone 7-9.XI,1986. Tikime, kad visuomenė ir šį kartą bus dosni aukomis ir gausiai dalyvaus asmeniškai.

— Kiek paaugo 1985 Lietuvos Laisvės iždas?

— Paaugo beveik 102,000 dol. ir dabar jame yra 351,832,-21 dol. su tendencija greitai augti, nes čia įeina visi testamentiniai palikimai, jei testatoriaus nėra nurodyta kitokia paskirtis, įnašai mirusių atminčiai, įsirašant save ar artimuosius ir t.t. L.L. iždas — nejudomas turtas Lietuvai, kai ji vėl bus lasiva. LLI kapitalo palūkanos naudojamos Lietuvos laisvės kovai vesti per VLIKą. LLI įsteigtas tik 1979 ir tais metais jame buvo sutelkta tik 2,554,06 dol. Reikia šį iždą didinti kiek įmanoma greičiau, kad jo palūkanos pavežtų VLIKo vežamą vežimą. Jau ir 1985 m. gauta palūkanų tiek, kad padengė VLIKo—ELTA įstaigos ir reikalų vedėjo algą ir dalinai TF operatyvines išlaidas.

— Ko pageidautumėte iš lietuvių visuomenės lėšų telkimo atžvilgiu: apsidedant nuolatiniais mokesčiais, veikla per atstovybes ar testamentais?

— Nuolatinis mokesčiais apsidėjimas yra nepraktiškas. Tautos Fondas rinko ir rinks aukas ištisus metus per savo atstovybes ir įgaliotinius visuose kraštuose, vis ragindamas nepamiršti T.F-o ir tvarkant savo testamentus. Manau, kad Lietuvos išeivija yra pakankamai patriotiška, išprususi, sąmoninga ir žino ką ir kada remti.

— Ar T.F. darbuotojai dirba iš pasišventimo ar turite ir apmokamų tarnautojų?

— Iš pasišventimo. Kai patriotai okupuotoje Lietuvoje dirba, rizikuodami kalėjimu ir net gyvybėmis, tai džiaugiamės, kad ir išeivijoje yra pakankamai idealistų. Kas be ko, techniškas išlaidas, surištas su vajais, knygvedyba ir pan. apmokame (1985 buvo išrašyta vien JAV 3035 pakvitavimai už gautas aukas). O kur visokia dokumentacija, pašto išlaidos... Reikia džiaugtis, kad VLIKo pirmininkas, TF tarybos ir valdybos pirmininkai savo kelionių išlaidas visuomet apsimoka patys — tai didelė auka T. Fondui.

— Kaip renkate aukas kituose kraštuose?

— Turime Tautos Fondo atstovybes, kurios vėl turi savo įgaliotinius. Didžiojoje Britanijoje yra ilgametis pirm. J. Vilčinskas, pirmininko pareigas neseniai perleidęs Tričiui — ten 5 Atstovybės nariai. Australijoje Sydnei TF atstovybės pirm. yra prel. P. Butkus ir dar 15 asmenų. Australijos Melbourne — TF atstovybės pirm. yra inž. K. Lynikas su 32 asmenimis. Kanadoje TF atstovybės pirmininku yra perėmęs pareigas Alfonsas Patamsis, pats ilgametis TF darbuotojas, ilgai buvęs vicepirm. ir taip pat TF Tarybos vicepirmininkas. Jam talkina apie 85 asmenys, įskaitant ir prieš pusmetį patvirtintą Aidą Vaidilą Toronto apyl. TF atstovybės pirmininku. Taigi užsieniuose Tautos Fondo — VLIKo naudai darbuojasi apie 85 asmenys.

Visą organizacinę JAV ir užsienio veiklą ir atskaitomybę koordinuoja ir vykdo TF valdyba prižiūrima T.F. tarybos iš 15 asmenų, artimai bendradarbiaujant su VLIKu.

Tautos Fondo valdybos pirmininkui J. Giedraičiui nuoširdi padėka už atvirą pasisakymą apie T. Fondo veiklą ir linkėjimai tame darbe tautos gerovei dar ilgai nepavargti.

—P.S.

EUROPOS AERODROMAI BUS GERIAU SAUGOJAMI

Po kruvinų užpuolimų Romoje ir Vienoje Europos aerodromų apsauga bus sustiprinta. Londone vieta iš kur skrendama į Vidurinius Rytus stipriai apsaugojama padidintu policijos skaičiumi. Prancūzų Orly Izraelio oro linija yra griežtai apsaugotoje vietoje ir įjungtas didesnis skaičius gerai apginkluotos policijos. Šveicarai sustiprino sargybą ir priežiūrą Zuriche ir Genevoje. Briusely apsaugos sustiprinimas įvyko jau anksčiau, nes buvo bijoma teroristų užpuolimų, kurių pastaruoju laiku yra pagausėję

T.

Kaip medžiagos, taip ir dvasios pasaulyje niekas nežūva. Nežūva nė vienas mūsų žodis, nė vienas mūsų darbas. Kaip tat baisu! Baisu dėl to, kad tiek daug kalbama tuščių, kvailų ir piktų žodžių, tiek daug daroma nedorų ir gėdingų darbų.

M. Pečkauskaitė

ŠIOJE IR ANOJE NEMUNO PUSĖJE

J. DAINAUSKAS

10

O Olesnickis savo antilietuviškumu niekuo nesiskyrė nuo lenkų endekų vado R. Dmowskio antilietuviškumo. Jų tikslai buvo tokie pat.

Blogiausia gal tai, kad lenkai, lietuvių atžvilgiu padarę kokią „niekšybę", niekad to nelaikė niekšybe, o juk tai ir sudarė pvz. tos 1920.X.7 Suvalkų sutarties bei Želigovskio tariamo „sukilimo" esmę.

Gali būti, kad senas Lietuvos elitas buvo apsipratęs su lenkų „niekšybėmis" (pvz. Kazimiero Jogailaičio laikais surengtas sąmokslas išžudyti Lietuvos kilminguosius atvykusius į Lenkiją) ir greit atsileisdavo tolimesniems santykiavimams su lenkų elitu. Atrodo, kad lenkų lietuviams taikomais terminais kalbant, „mužikas", „chlopas" turėjo geresnę atmintį negu lietuvių kilmingieji. Nuostabu tik tai, kad lenkai čia pamiršta jų pačių nukaltą posakį apie lietuvius: „Kto litwina zahaczy, temu on do grobu nie przebaczy" (Kas lietuvį užgaus, tam jis iki karsto neatleis). Tikrai keistai atrodo, kad lenkai, užgrobę klastingai Vilnių, Lietuvos sostinę, vis stebisi, kad lietuviai lenkams tos klastos negali atleisti, negali pamiršti.

Pilsudskis ir jo visi pagelbininkai visaip niekino Lietuvos veikėjus, labai sunkiomis salygomis atstatančius savo nepriklausomybę, bet vargiai galima būtų Lenkijos valstybės vyrų tarpvalstybinių santykių nuvokimą lyginti su Lietuvos politikų tokiu nuvokimu. Iš nacių draskomos Čekoslovakijos nepasigėdino paimti Užolzę ir iki šiol tą savo bendradarbiavimą su Hitleriu bando teisinti būtinumu tas tariamai ar tikrai lenkiškas žemes „atgauti". Tik šitą prisimenant, galima suprasti lenkų politikų baimę dėl Lietuvos neutralumo 1939 metais.

Bet didžiausia Lietuvai lenkų padaryta skriauda, ne metus, ne dešimtmečius, o šimtmečius prieš 1883 metus pradėta vykdyti, tai lietuvių lenkinimas per katalikų Bažnyčią, net po padalinimo nesiliovęs. Tą skriaudą „Aušra" pradėjo praeitame šimtmetyje priminti. Čia prasminga prisiminti, kad tą lietuvių sulenkinimą lenkai laiko teigiamu reiškiniu, tariamai liudijančiu lenkų kultūros pranašumą, bet labai pyksta, kai tokius „lenkus ir pasirinkimo" lyginama su vadinamais „Volksdeutschais", panašaus pobūdžio oportunistais lenkų ar sulenkėjusių tarpe.

Tai vis mintys, atsiradusios bedkaitant „Po tej i tamtej stronie Niemna". Gerai, kad ta knyga pasirodė ir ta tema lenkai vis daugiau rašo. Nors esmėje ši knyga yra tik paviršutinis bandymas paaiškinti lietuvių-lenkų santykių raidą. Autorius beveik neatkreipė dėmesio į vieną lietuvių-lenkų santykių istorijos bruožą: dešimtmečius, net šimtmečius besitęsusį niekinimą lietuvio, kaip žmogaus, tą lenkų lietuviams reiškiamą panieką. Lenkų okupuoto Vilniaus krašto visokie „komendantai", „načalnikai" ir t.t. ypač tuo pasižymėjo. Tą jų mentalitetą pailiustruoja pvz. lenkų elgesys su gen. S. Raštikio broliui Andriejum, gyvenusiu Svenčionių apskrityje. Jis iki 1939 m. buvo nuolat persekiojamas ir vis baudžiamas, o po gen. S. Raštikio vizito Lenkijoje Švenčionių storosta (apskrities viršininkas), išsikvietęs Andriejų Raštikį per policiją pas save į įstaigą, nesigėdino tam „Lietuvos kariuomenės vado broliui" pasiūlyti tris šimtus zlotų, tarytum koks sulenkėjęs dvarininkėlis tuo rodydamas „chlopui" savo „malonę".

Žinoma, 1883 metus galima būtų laikyti pradžia lenkų nenoro tikėti, kad šimtmečius besitęsęs Lietuvos bei lietuvių absorbavimas, siekimas įrodyti, kad „lietuviai nėra tik kitaip kalbantieji lenkai", žlugo ir staiga atsiradusi saujelė kokių tai „litvomanų" pradėjo iš pagrindų griauti šimtmečius kurtą lenkišką Lietuvos vaizdą, pradėjo sakyti, kad nuėję su lenkais Lietuvos kilmingieji, iš „pasirinkimo pasidarę lenkais" nėra ir negali būti lietuvių atstovais, kad šimtmečius lenkų ir sulenkėjusių niekinti lietuviai „chamai", „mužikai" ne tik liko ištikimi savo kilmei, bet niekam neleidžia to lietuviškumo jiems atimti, neleis lenkams tų lietuviškų „likučių" suvirškinti, absorbuoti.

Užtenka, kad Jogaila bei jo palikuonys, o taip pat Chodkevičiai, Katkai, Radvilai, Sapiegos ir daugybė kitų senosios Lietuvos didikų, kaip Juozapas Pilsudskis, kilęs iš senos lietuvių bajorų šeimos, ar tokios pat kilmės Andžejauskas-Andersas ir daugybė kitų visas savo jėgas atidavė lenkiškumui, Lenkijos galybei kurti. Už visa tai lenkai niekad nebuvo dėkingi lietuviams. Atstatant Lietuvos bei Lenkijos valstybes, lenkai labiausiai pyko už tai, kad jų manymas, jog Lietuva nuo seno esanti lenkiška, pasirodė esąs „muilo burbulas". Tai buvo skaudus smūgis gal ne tiek jų politikai, kiek jų išaugusiai ambicijai, pagrindiniam lenkų bruožui. Neabejotina, kad pirmučiausia pyko ne etniniai lenkai, o lietuviško kraujo Lietuvos žemių piliečiai iš pasirinkimo tapę lenkais ir visomis savo išgalėmis tą lenkiškumą plėtę Lietuvoje. Savo ruožtu Lietuva, išoriniai sufederuota su Lenkija, o vidiniai visai sulenkinta (to Pulsudskis neslėpė), turėjo lenkams patarnauti sudaryti naują Lenkijos imperiją, kuri taip pat apimtų Gudiją ir Ukrainą.

Lietuvio niekinimas ir dabartinės Lenkijos lenkų mintyse neišnyko. Tai liudijo Suvalkijos Trikampyje pasireiškę įvykiai, kai prieš Jeruzelskio laikus Lenkijoje buvo pasijutusi stipri „Solidarnosc".

Trumpai suglaudus galima būtų pasakyti, kad Lenkijos istorinę galybę sukūrė lietuviai ir užtai lenkai lietuvių nekenčia, o tas „meilės-neapykantos" santykis prasidėjo ne 1883 metais, o šimtmečiais anksčiau. Ar galima manyti, kad ta skriauda lietuviams bus arba galės būti atlyginta? Šių dienų politinėje santvarkoje tai neįmanoma. Užtat gal čia bus vieta priminti rašytojo F. Dostojevskio dukters A. D. žodžius, paskelbtus jos parašytoje savo tėvo biografijoje: „Joks kraštas nėra tiek prisidėjęs prie slavų kultūros, kiek maža Lietuva. Kitos tautos dirba sau, savo garbei. O Lietuva savo išminties žiedus išbarstė kaimynams. Lenkija, Ukraina ir Rusija to nesupranta ir nėra dėkingos, bet ateis diena, kada jos neabejotinai pamatys milžiniškumą savo skolos atžvilgiu kuklios ir tylinčios Lietuvos..." (Aimée Dostoiewsky, Vie de Dostoiewsky par sa Fille, Paris, 1926, p. 22).

(Pabaiga)

Audra (Nelsaitė) ir Rimas Narbutai

Į GYVENIMO PROCESIJĄ

Rimo Narbuto sutuoktuvės su Audra Nelsaite

Į gyvenimo procesiją vaikai išeina įsikibę į tėvų rankas. Vėliau rankas paleidžia, nors dar žygiuoja greta. Palengvėle pradeda žvalgytis į šalis, nuo tėvų kiek nutolsta, susiranda partneres ar partnerius, naujai susikimba rankomis, ir vėl prasideda naujas ciklas.

1985 gruodžio 21 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje klebonas kun. dr. Agirdas Olšauskas priesaikos ryšiais rankas ir širdis surišo naujo ciklo kelionei du jaunus, iš šviesių lietuviškų šeimų išėjusius žmones, Rimą Narbutą su Audra Nelsaite. Lietuviškų šeimų sudarymu, kuris turėtų pratęsti užsienio lietuviuose tautinį gyvastingumą, džiaugiasi tėvai, artimieji, šeimų draugai ir visa tautiškai sąmoninga lietuvių bendruomenė. Į naujas lietuviškas šeimas dedamos didelės, o gal ir vienintelės viltys, nors ne visada jos pasiteisina: po vestuvių, gausių dovanų, patriotiškų kalbų ir linkėjimų jaunoji šeima iš lietuviškos bendruomenės dažnai pranyksta, lyg akmenėliai numesti į jūros dugną.

Nelsų ir Narbutų šeimos savo vaikams tvirtus tautinio sąmoningumo pagrindus yra padėję, ir jaunoji šeima neturėtų nuskęsti į svetimųjų jūrą. Jaunosios motina Angelė Nelsienė (suvalkietė) — JAV LB apygardos pirmininkė, lituanistinės mokyklos mokytoja, lietuviškos radijo valandėlės programų viena iš vadovių, dirbusi ir dirbanti daugelyje kitų organizacijų. Romas Nelsas (panevėžietis) — LB Vakarų apyg. valdybos narys, buvęs LB Los Angeles apylinkės pirmininkas, veiklus respublikonas.

Trys Nelsų dukrelės — Audra, Renata ir Inga — nenuklydo nuo tėvų lietuviško kelio: dalyvauja ateitininkuose, skautuose, Lietuvių Jaunimo sąjungoje. Audra baigusi lietuvių kalbos pedagoginę klasę, pavaduoja mamą lietuviškoje mokykloje, Mišių metu pasirodo skaitytojos pareigose. Lietuviškose ir šio krašto mokyklose visada viena iš pirmųjų mokinių. Baigusi prekybinę administraciją, planuoja tapti teisininke. Jos pėdomis seka ir jaunesnės seserys.

Lietuvybės rūpestį motiną Angelė įspūdingai išreiškė vaišių metu, įteikdama jaunamartei dovanas iš simbolinės kraičio skrynios: prosenelės austą rankšluostį, močiutės rožinį, tėvuko į magnetofono juostelę įkalbėtas lietuviškas pasakas ir pinigų sumelę. Dovanas apipynė labai gražiais linkėjimais.

Vestuvių eigoje išaiškėjo, kad šeimos lietuviškos šaknys siekia gilų podirvį. Jaunosios proseneliai iš mamos pusės Juozas ir Katarina Barkauskai gyveno knygnešių gadynėje, globojo juos ir platino rusų draudžiamas lietuviškas knygas. Katarinos austas rankšluostis išsilaikė iki šių dienų, kada rusų okupuotoje Lietuvoje lietuviškos dvasios knyga vėl yra tapusi kontrabandine preke. Jos seneliai, Ciprijonas ir Petronėlė (Guogaitė, kilusi iš 18 vaikų šeimos) Barkauskai naujos rusų invazijos buvo išblokšti iš savo ūkio ir atsidūrė svetimose žemėse. Daug dėmesio skyrė savo vaikų lietuviškam auklėjimui ir buvo arti savo vaikaičių. Tie šeimos ryšiai išsilaikė per keturias generacijas. Tai rodė ne tik dovanos iš kraičio skrynios. Vestuvinių apeigų metu jaunoji nešėsi močiutės nosinaite, dėvėjo mamytės kryželį ir laikė gėles, suриštas senelio tautiniu kaklaraiščiu. Taip pat tėvai, sutikę jaunąją porą, priėmimo salėje su duona, druska ir vynu, jų rankas surišo tautine juosta, atsiųsta iš Lietuvos senelių, Ciprijono ir Petronėlės Barkauskų 50 m. vedybinio gyvenimo sukakties proga.

Visų vestuvių metu lietuviškoji praeitis visur buvo labai pabrėžta. Rimo ir Audros pareiga kurti lietuvišką ateitį.

Jaunojo Rimo Narbuto tėvai, Adolfas ir Danutė (Sabaliauskaitė), savo keturių vaikų šeimai irgi dėjo stiprius lietuviškus pagrindus. Jo senelis iš mamos pusės — advokatas iš Prienų, o tėvo giminės šaknys — Žemaitijoje. Tuo būdu Audros ir Rimo šeimoje susitiko visa Lietuva. Adolfas Narbutas buvo talentingas muzikas — muzikos mokytojas ir chorvedys. Jaunystėje sunkiu keliu siekė mokslo, o ir Amerikoje gausiai šeimai duoną uždirbti teko fiziniu darbu. Bet ir jo muzikinės veiklos pėdsakai yra išlikę Vokietijoje, Kanadoje ir Amerikoje. Visi vaikai labai muzikalūs ir lietuviškai išauklėti.

Tėvui mirus, trys sūnūs ir dukrelė mokslų dar nebuvo baigę. Rimas pasireiškė dideliais gabumais menui ir tą sritį buvo pradėjęs studijuoti Californijos u-te. Buvo priimtas ir gavęs sitpendiją garsiajame Pasadenos meno institute. Tačiau finansiniai šeimos nepritekliai studijas pakreipė į praktišką kompiuterių mokslą. Visi trys broliai — Vygis, Virgis ir Rimas — įstengė baigti mokslus, įsigyti profesijas ir jose įsitvritinti.

Narbutų šeimos visuomenišką sąmoningumą galėtų pavaizduoti ir toks pavyzdys. Praėjusiais metais Rita, jauniausia dukra, Notre Dame gimanzijos baigiamosios klasės mokinė, pastebėjo, kad religijos klasėje iš tikro dėstoma ne religija, bet savotiškai suprastas socialinis teisingumas su stipriu pakrypimu į marksizmą. Vadovėlyje cituojamas rusas Jevgeny Chazov kaip Dievo valios liudytojas. (Dr. Chazov, Kremliaus vyr. gydytojas, komunistų partijos ck narys, prof. Sacharovo persekiotojas.) Rita, pasitarusi su mama ir kitais lietuviais, apsirūpino faktais, pasitelkė porą draugių ir pradėjo prieštarauti tokios „religijos" dėstymui. Jos dėka vėliau katalikų savaitraštyje „The Wanderer" pasirodė ilga to vadovėlio kritika. Vadovėlio autorės dvi Notre Dame seselės po to straipsnio autoriui parašė: „We feel that injustice and much harm has been done to our book, to our community, and to the cause of the education of youth in the Catholic schools", į ką autorius atsakė: „God answered my prayers".

Jungtuvės bažnyčioje buvo labai gražios. Jaunąją prie altoriaus atlydėjo abu tėvai. Pamergės — abi seserys ir pusseserė Andrėja Nelsaitė. Solo giedojo Vita Vilkienė ir Antanas Pavasaris, vargonais palydint Rimui Polikaičiui. Vestuvių vaišės pradžioje vyko restorane, paskui gražiuose Nelsų namuose. Jaunimas savo draugus į šeimyninį gyvenimą išlydėjo Sadute, kitais tautiniais šokiais ir lietuviškom apeigom. Programai vadovavo dr. E. Jarašūnas, Kalifornijos u-to profesorius. Buvo keli sveikinimai žodžiu ir daugelis raštu. Labai gražūs Audros krikšto motinos, tetos Romos Papartienės, krikšto tėvo prof. Romo Viskantos, tetų iš Washingtono — A. Aistienės ir V. Gureckienės ir iš Kanados O. Gustainienės su šeimomis, Milūnų bei kiti sveikinimai raštu. Prezidento Reagano sveikinimas atėjo pavėluotai. Dalyvavo jaunųjų artimieji — Rimo senelė E. Sabaliauskienė, tetos — Korda ir Danga su šeimomis, brolis Virgis, Audros senelė Elena Nelsienė, teta Aldona Stropienė su šeima iš Chicagos, dėdė Edmundas Nelsas su šeima ir kiti giminės, artimieji ir šeimų draugai. Dovanos irgi kalbėjo apie lietuviškąją kilmę: dail. A. Pažiūrienės pieštas Vytis, arch. R. Muloko — lietuviška koplytėlė, tetos A. Stropienės atvešta gintaro koplytėlė, Lietuvoje padaryta rankšluostinė ir kt.

Prie daugelio pareikštų linkėjimų rašantysis nori jauniesiems pridėti ir tokį:

Vestuvių diena pilna žvaigždžių, bet šeimyninė laimė kuriama šioje varganoje žemėje. Laimingas gyvenimas tas, kuris prasmingas. Turite turtingą lietuvišką praeitį. Kurkite gražią lietuvišką ateitį.

Juozas Kojelis

TRYS VYSKUPO JULIJONO STEPONAVIČIAUS SUKAKTYS

1986 m. sausio 24 sukanka 25 metai nuo Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus neteisėto ištrėmimo. Prieš 31 metus buvo Julijono Steponavičiaus vyskupiški šventinimai, kurių dėka Lietuvos sostinė, 1958 m. mirus vyskupui Kazimierui Paltarokui, neliko be savo vyskupo. Prieš pat Panevėžio vyskupo Paltaroko mirtį, popiežius Pijus XII 1967 m. paskyrė vyskupą Steponavičių abiejų vyskupijų — Panevėžio ir Vilniaus — apaštaliniu administratorium. Bet 1961 m. vyskupas Steponavičius buvo sovietų ištremtas už Vilniaus arkivyskupijos ribų į tolimą Lietuvos užkampį — Žagarę, Joniškio rajone.

Vyskupui Steponavičiui uždėjo namų areštą Žagarėje, nes jis atsisakė įvykdyti neteisėtus antikonstitucinius ir antihumaniškus valdžios reikalavimus, būtent Religinių reikalų įgaliotinio įsakymu kunigams uždrausti vaikus ruošti pirmajai komunijai ir leisti įgaliotiniui tvarkyti kunigų skyrimus. Vyskupas Julijonas Steponavičius parašė pareiškimą sovietinės ministerių tarybos pirmininkui, gindamas religijos laisvę.

Šiemet vyskupas J. Steponavičius švenčia ir dar dvi laimingesnes sukaktuvines šventes. Birželio 21 sukanka jo 50 metų kunigystės jubiliejus, o gimtadienio dieną spalio 18, jam sueina 75 metai.

Vysk. Julijonas Steponavičius gimė 1911 m. Miciūnų kaime, Gervėčių parapijoje, Vilniaus apskrityje, neturtingo ūkininko šeimoje. Jo tėvas buvo lietuviškų organizacijų veikėjas, kovojęs už lietuvių kalbą bažnyčioje, mokykloj, savivaldybėj. Julijonas baigė Vilniuje Vytauto Didžiojo gimnaziją ir Vilniaus universitetą teologijos magistro laipsniu. Kunigu įšventintas 1936 m. Buvo paskirtas mokytoju ir kapelionu Gardine, Palūšėj, Daugelišky, ėjo Švenčionių dekano pareigas. Gilus išsimokslinimas, sielovados patirtis, kunigiškas uolumas buvo tos savybės, dėl kurių kun. Julijonas buvo parinktas Lietuvos sostinės vyskupu ir konsekruotas 1955 m. rugsėjo 11 d.

Visos tikinčiųjų bei kunigų pastangos atitaisyti 1961 m. ištrėmimą ir šią Lietuvos Bažnyčiai padarytą skriaudą iki šiol nedavė jokių vaisių. Tačiau lietuvio vyskupo nepalaužiamas tikėjimas, jo meilė Dievui, Bažnyčiai ir Tėvynei Lietuvai, jo ištikimybė tiesai ir vyskupiškai misijai, net iš niūrios tremties spinduliuoja Lietuvai ir pasauliui. Yra pagrįsti spėliojimai, kad 1979 m. popiežiaus Jono Pauliaus II paskirtas kardinolas „in pectore" yra Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius. 1980 rugsėjo 10 daugybė jaunimo, pasipuošusio baltais ir tautiniais rūbais, išsirikiavo Šv. Mikalojaus bažnyčios šventoriuje Vilniuje sutikti vyskupą Julijoną Steponavičių jo 25 metų vyskupystės jubiliejaus proga. Pasirodžius jam, jaunimas, kurio daugybė niekada dar nematė savo vyskupo, aukštai iškėlė tautines juostas ir ąžuolo vainikus, sudarydami gyvuosius vartus, ir jį jautriai pasveikino.

Vyskupui J. Steponavičiui buvo uždrausta vykti į Vatikaną su kitais Lietuvos vyskupais 1983 m. „ad limina" pasimatymui su Šventuoju Tėvu.

1984 m. į Žagarę, pas vysk. J. Steponavičių atvyko Religinių reikalų tarybos įgaliotinis Petras Anilionis „įspėti", kad jis neturi teisės pasirašyti po protestais, važinėti į atlaidus, jubiliejus ir laidotuves, melstis už „nusikaltėlius" kunigus, raginti katekizuoti vaikus bei kištis į Vilniaus arkivyskupijos reikalus.

Panevėžio vyskupiją dabar administruoja prel. Kazimeras Dulksnys, o Vilniaus arkivyskupiją — kun. Algirdas Kazimeras Gutauskas.

Sveikinimus vyskupui Julijonui Steponavičiui jo sukaktuvių proga galima siųsti 235647 Žagarė, Joniškio r., Ždanovo 5-2, Lithuania.

LIC.

Lietuvių Šalpos Draugija „Labdara"

Mielosios ir Mielieji „Labdaros" draugijos narės, nariai ir rėmėjai su Naujaisiais 1986-siais metais, su viltingais lūkesčiais ir pajėgumu pakelti pasitaikančius rūpesčius!

Metus žvilgsnį į Vakarų Vokietijos šiandieninį gyvenimą, tenka pastebėti vyriausybės pažadus palengvinti eilinio žmogaus padėtį, bet tai daroma greičiausia rinkos judrumui pagyvinti sumetimais ir ruošiantis naujiems parlamento rinkimams. Bet eilinis vokietis laukia ir tikisi sulaukti šviesesnių dienų.

Lietuviškame išeivijos gyvenime galima pastebėti didėjantį savitarpį lietuvių suartėjimą pasauliniu mastu. Tam prisideda atvykstantis į Lietuvių Vasario 16 gimnaziją iš kitų kraštų jaunimas.

„Labdaros" draugijos veikla eina įprasta vaga. Suvalkų Trikampio moksleivijai parama padidėjo gautais procentais iš paskirtų Mykolo Žilinsko tam tikslui procentinių popierių. 1985 metais procentų gauta DM 1500.

Toliau siunčiamos ir noriai laukiamos knygos ir periodinė spauda. Knygų siuntiniai apdraudžiami ir gaunami. Spauda cenzūruojama.

1985 m. „Labdaros" piniginės pajams sudaro 16,093 DM, tiek pat ir išleista.

Šiuos metus pradedant, draugija labai nuoširdžiai dėkoja rėmėjams ir talkininkams už paramą jos veiklai ir prašo tolimesnio palankumo.

„Labdaros" draugijos valdybos vardu pirmininkas.

J. Glemža

Vinco Krėvės vardo premiją laimėjusi poezijos knyga

Kazio Bradūno

„PRIERAŠAI"

Tai poetiniai žmogaus su Dievu pokalbiai Šventojo Rašto ir pogrindinės Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos temomis.

Išleido „Ateities Literatūros Fondas". Knyga gaunama ir „Drauge", kaina $6.00, su persiuntimu — $7.00

MARDI GRAS

Vasario 1 d., šeštadienį,

Jaunimo centre

Užgavėnių karnavalas su įvairiais užsiėmimais, europietiška kavine ir šokiais. Rengėjai — lituanistinės mokyklos ir jūrų skautai kviečia visuomenę dalyvauti. Šokiai abiejose salėse. Gros Aido orkestras. Norintiems ramiau praleisti laiką, bus rodomas video filmas iš Clevelando šokių šventės.

Įėjimas 5 dol. Bilietai gaunami pas rengėjus ir prie įėjimo.

Pradžia 6:30 v.v.

CLASSIFIED GUIDE

Lietuviai pensininkai ir jų artimieji organizuojasi 12-kos dienų išvykai į Floridą. Išvyksta kovo 4 d. Aplankys tris miestus ir jų įdomybes ir pasivažinės vieną dieną laivu jūroje. Informacijai skambinti: J. Skeibys, 778-6536.

AUTO SALVAGE YARD
Well established auto salvage yard in sunny Arizona. 450 late model cars, hotline service, ARA member. OWC balance with $250,000 down. For information call (602)778-1786.

SOUTH FLORIDA PRINTING PLANT
Avail due to owner's health. Est. 1973 in clean active community. Annual Gross $486,000 Avg 3 past-yrs. Modern Equip. ful svc. 305-448-5350.

PURE BRED BEEF CATTLE
Rancher seeks partner. 5000 acre ranch. 500 head of cattle. Great hunting and tax advantages. First time offered. Call for details 605/865-3146.

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Siūlome įsigyti
Česlovo Grincevičiaus
VIDUDIENIO VARPAI
pasakojimų ir pasakų knygą

Apie šiv knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliauda "Laiškuose lietuviams" tarp kitko rašo: "Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi buities skonį pasakos žanre... Autorius yra intensyvėjančio įspūdžio mediumas — toks gi tai gero beletristo darbo metodas!... Plonoji (120 puslapių) 'Vidudienio varpų' rinktinė yra drūta ir aptekusi pasakojimo menu".

Knygą išleido Lietuviškos knygos klubas. Kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašyti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

P.S Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos taksų.

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE", nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Remkite tuos verslininkus, kurie skelbiasi dien. „Drauge".

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.
J. BACEVIČIUS
Namų pardavimai —
valdymai— nuomavimai
Income Tax — draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,
apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybes, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujam Čikagoj ir priemiesčiuose.
BUDRAIČIO
Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

ŠIMAITIS REALTY
Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

Century 21
KMIECIK REALTORS®
7922 S. Pulaski Rd.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1900
Norintieji **pirkti** ar **parduoti namus** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus klijentais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.**

Parduodamas gražus namas Juno Beach, Fla., 5 minutės nuo Atlanto vandenyno, ant kalniuko, lietuvių gyvenamame rajone, 3 erdvūs miegamieji, dvi vonios, dviejų automobilių garažas, maudymosi baseinas, uždengtas vieliniu tinklu, aplinkui gėlės, vaismedžiai, palmės. Skambinti po 3 v. popiet 305-626-5432.

Wyoming—130 acs below Wind River Mtns. hunt & fish, river frontage, 3 br home, corrals, shed, exc, access. $151,-000. 307/332-5088 days; 307/332-2612.

Wisconsin—For Sale By Owner, 3BR home on Beaut. lake frontage lot in Long Lake, Wi., 715-674-2453.

KEY LARGO
Luxury home on 80' canal, direct access to Atlantic & Gulf, 4 bedroom, 3-story with concrete dock, fuel tank and quality features throughout. Ideal for seasonal or time-share, priced $489,-000. **J. Waibel, Elcor Corp. (915) 685-0200.**

$275,000 Investment. No Farmers Please. Solid Farmer-Businessman will sell and lease back an excellent profitable farm unit. Producing a wellknown gourmet popcorn. We'll answer your questions. **Allen Orr-Farmer Real Estate.** 900 Purdue National Bank Bldg. Lafayette, Indiana 47901. (317) 423-2413.

CRENELEFE FLORIDA
Lake Villa on south golf course near Orlando. Real estate sample villa. Sale by owner. Immediate possession, carpeting, blinds and complete landscaping. No agents please. 1-800-821-2374 ext. 279.

COUNTRY CLASSIC COTTAGES
Available in SW Michigan. 2 & 3 BR's on Beautiful inland lake. Great for Water skiing & fishing. Limited number available. Priced in the upper 50's. For more info call: Country Classic Log Homes. 616/983-0401.

PABALTIEČIŲ PASTANGOS EUROPOJE

JUOZAS VITĖNAS

Europos parlamentui 1983 m. sausio 13 priėmus rezoliuciją dėl Pabaltijo valstybių, kilo susirūpinimas dėl jos įgyvendinimo. Pasaulio Baltiečių santalka (Baltic World Federation), kurią sudaro Vlikas ir latvių bei estų atitinkamos organizacijos, kreipėsi į Batuną (BATUN — Baltic Appeal to United Nations), kaip turintį patyrimą veikloje su Jungtinėmis Tautomis, pasiūlyti būdų rezoliucijos įgyvendinimui.

Batunas buvo lietuvių, latvių ir estų įsteigtas po pabaltiečių demonstracijos New Yorke 1965 metais. Tuo metu buvo priimta rezoliucijų, kurias pabaltiečių delegacijos įteikė valstybių misijoms prie Jungtinių Tautų. Kartu buvo įsitikinta, kad toks misijų prie Jungtinių Tautų lankymas turėtų būti tęsiamas, aiškinant joms Pabaltijo tautų padėtį. Tokiu būdu 1966 metų pradžioje New Yorke bendroj pabaltiečių konferencijoj Batunas buvo formaliai įsteigtas.

Pradžioje Batuno veikla daugiausia ir reiškėsi misijų prie Jungtinių Tautų lankymu. Vėliau jis pradėjo siųsti savo stebėtojus į Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos konferencijas Ženevoje.

Pasaulio Baltiečių santalkai paprašius, Batunas pasiūlė du kelius Europos parlamento rezoliucijos įgyvendinimui: laiškais bombarduoti Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisiją, kad ji svarstytų Pabaltijo tautų klausimą, o Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoj bandyti Pabaltijo tautų klausimą kelti per europiečius delegatus. Šiam planui buvo pritarta ir nutarta pasamdyti asmenį, kuris visą šią veiklą organizuotų ir koordinuotų Europoje. Tokiu asmeniu buvop pakviestas Švedijos latvis Imants Gross, kuris buvo stipriai į šią veiklą įsitraukęs. Pernai laipkričio mėn. jis buvo iš naujo patvirtintas šioms pareigoms šešiems mėnesiams su galimybe, kad tas laikas bus pratęstas dar šešiems mėnesiams.

Šią Batuno veiklą Europoje Iants Gros aprašo Anglijos lietuvių jaunimo leidiny „Lynes", Nr. 37, 1985 lapkričio mėn.

Jis nurodo, kad detalizuojant pirmuosius planus, buvo nutarta siekti, kad Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisija priimtų rezoliuciją dėl padėties Pabaltijo valstybėse; kad Europos bendruomenės dešimt narių — valstybių priimtų deklaraciją Jungtinių Tautų visumos susirinkimui dėl savo nusistatymo Pabaltijo valstybių klausimu; kad Pagaltijo valstybės būtų įtrauktos į sąrašą teritorijų, kurioms taikoma deklaracija dėl nepriklausomybės suteikimo kolonijinėms šalims ir tautoms arba kad Dekolonizacijos komisija svarstytų Pabaltijo valstybių padėtį ryšium su apsisprendimu, numatant į tai atkreipti Jungtinių Tautų visumos susirinkimo dėmesį; kad Pabaltijo valstybių padėtis būtų svarstoma Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijose; kad Europos parlamentas priimtų naują rezoliuciją dėl padėties Pabaltijo valstybėse ir kad vyriausybės užtartų Pabaltijo valstybių sąžinės kalinius.

Per pirmuosius metus, anot Grosso, buvo turėta keturiolika pasitarimų užsienio reikalų ministerijose Europoje ir Jungtinių Tautų misijose New Yorke bei Ženevoje. Iš jų galima susidaryti tokią oficialią Europos valstybių nuomonę apie Batuno siekius.

Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoj Pabaltijo valstybių klausimą būtų galima kelti dviejuose darbotvarkės punktuose, kurių vienas liečia tautų apsisprendimo teisę (pagal šį punktą neseniai buvo iškeltas palestiniečių ir Kambodijos klausimai), o antras liečia žmogaus teises bei pagrindines laisves. (Šiame punkte neseniai buvo svarstyta žmogaus teisių pažeidimai El Salvadore, Irane ir Lenkijoj).

Per pasitarimus išaiškėjo, jog bendrai sutariama, kad Pabaltijo valstybių klausimą geriau tiktų kelti punkte dėl žmogaus teisių ir kad rezoliucija šiuo reikalu lengviau galėtų būti priimta.

Prieš Pabaltijo valstybių klausimo kėlimą punkte dėl tautų apsisprendimo buvo nurodyta eilė priežasčių: bus sunku gauti trečiojo pasaulio valstybių pritarimą, kadangi jos pačios turi bėdų su savo etninėmis grupėmis, kurios nori nepriklausomybės. Kai kurios šių valstybių yra draugiškos Sovietų Sąjungai. Tautų apsisprendimo teisė yra kolektyvinė, o ne individualinė, o keltyvinėms teisėms sunkiau rasti pritarėjų dėl politinių ar taktinių priežasčių. Dėl to pvz. Švedija norėtų, kad apsisprendimo klausimai būtų svarstomi kituose forumuose.

Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministerija kelis kartus yra pareiškusi, kad jos vyriausybė pasisako už tautų apsisprendimą ir kad britų vyriausybė nėra de jure pripažinusi Pabaltijos valstybių neteisėto įjungimo į Sovietų Sąjungą. Tačiau britų užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Ward pareiškė, kad tarptautinė teisė šioj srity yra „labai komplikuota", kad nelabai atrodo galima Pabaltijo valstybių klausimą iškelti remiantis teise. O kitas britų užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Whitting pareiškė, kad pabaltiečių apsisprendimo klausimo iškėlimas Jungtinėse Tautose galėtų būti palaikytas kišimusi į sovietų vidaus reikalus. Kitų šalių diplomatai Grossui pasakę per neformalius pasikalbėjimus, kad tokie britų argumentai yra tiktai pigus pasiteisinimas nieko nedaryti šiuo klausimu. Tačiau britų užsienio reikalų ministerija yra pareiškusi, kad asmeninių žmogaus teisių klausimu ji paremtų rezoliuciją Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoj.

Pernai nepavyko pastangos, kad Europos bendruomenės dešimt valstybių savo bendrame metiniame pareiškime Jungtinių Tautų visumos susirinkimui paminėtų ir Pabaltijo valstybes, nors Prancūzijos užsienio reikalų ministeris į pareiškimo projektą buvo įtraukęs žmogaus teisių pažeidimus ir religinę priespaudą Pabaltijo valstybėse.

Tik apie tūkstantį laiškų pabaltiečiai pasiuntė Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijai, kad ji įtrauktų Pabaltijo valstybes į sąrašą šalių, kurioms suteiktina nepriklausomybė. Ši laiškų rašymo kampanija buvo pradėta 1984 vasario mėn.

Europos šalių užsienio reikalų ministerijų pareigūnai, beveik visuotinai pritaria, kad Pabaltijo valstybių klausimas būtų svarstomas Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijose. Kelių šalių užsienio reikalų ministeriai daugiau ar mažiau pažadėję iškelti žmogaus teisių pažeidimus Pabaltijo valstybėse, o kiti pareiškę, jog tai logiškas forumas tokiems klausimams kelti. Užsienio reikalų ministeriai tiktai pageidavę, kad jiems apie tai būtų parūpinta tinkama informacija.

Po pasitarimų su Europos parlamento nariais neatrodo, kad parlamentas priimtų kitą rezoliuciją dėl Pabaltijo valstybių. Tačiau gali būti priimtos rezoliucijos specifiniais reikalais, kaip pvz. dėl rusinimo ar religinės priespaudos arba specifinėmis progomis pvz. neduodant leidimo popiežiui apsilankyti Lietuvoje.

Reikalas užtarti pabaltiečius sąžinės kalinius buvo privačiai keliamas pokalbiuose su valdžios pareigūnais, prašant jiems pagelbėti.

Taigi iš Grosso pranešimo neatrodo, kad jam pavyko pasiekti didesnių laimėjimų, tačiau jis mano, kad minėti Batuno tikslai yra pasiekiami, išskyrus bandymą Jungtinių Tautų dekolonizacijos komisijoj.

Stasys Santvaras

Buvimo pėdsakai

Aštuntoji lyrikos knyga.

Leidinį sudaro keturi atskiri skyriai: Dainų ir sapnų atspindžiai, septyni miestai, Rubajatai, žmogus ir daiktai. 168 psl., kieti viršeliai. Išleido Vilties draugijos leidykla 1983. Kaina su persiuntimu 9 dol. Užsakymus siųsti Draugo adresu.

GABŲ EKONOMISTĄ PRISIMENANT

A. a. Vytautas Bacevičius

Sakoma, kad daugelis mūsų pokarinės emigracijos žmonių laikomės skolintu gyvenimu, nes esame peržengę kritišką, nors ir kulminacinio pajėgumo 65 m. gyvenimo ribą. Tačiau a.a. Vytautas Bacevičius neturėjo laimės džiaugtis gyvenimo ir finansinio darbo patirties vaisiais. Prieš metus laiko trumpos, bet skausmingos ligos iškamuotas 1985 m. sausio 27 d. atsiskyrė su šiuo pasauliu. Nors konsultacijai buvo iškviesti geriausi kraujo ligų specialistai, tačiau ir čia medicina liko bejėgė. Apie ligonio beviltišką padėtį kiek anksčiau sužinojo trys dukterys Loreta, Levutė ir Milda, bet slėpė nuo motinos, nes žinojo, kaip jai bus skausminga laikytis ligonio akivaizdoje. Sunkus buvo žmonai Sofijai jo iškeliavimas, kuris ir metams praslinkus vis su nauju skausmu atgyja.

Nors velionis gimė jau pokario 1919 metais, tačiau jo kelias buvo pilnas neramumų, vargų ir išgyvenimų. Vos jam sulaukus 4 metukų, mirė abu tėvai, palikdami 8 vaikus. Vyresnieji tvarkė, dirbo ūkyje ir prižiūrėjo jaunesniuosius. Vyresnis brolis Antanas buvo labai atsakingas, religingas, didelis pavasarininkų veikėjas, kuris ne tik uoliai tvarkė ūkį, bet ir rūpinosi jaunesniųjų auklėjimu, jų ateitimi. Vytautas su humoru dažnai prisimindavo pokalbiuose savo griežtą brolį, kuris neleidęs jaunesniems, nors ir nebūdamas tėvas, bent kiek nukrypti į gyvenimo vingius.

Mokėsi Marijampolės gimnazijoj ir, baigęs buhalterijos kursus Kaune, dar nepilnametis jau pelnosi duoną. Čia pasireiškia sąskaitybiniais bei prekybiniais gabumais, būdamas 22 m. paaukštinamas pieninės vedėju ir greit kviečiamas vadovauti Žemės ūkio kooperatyvui. Šias įmones tvarkė su dideliu pasisekimu, nes pasižymėjo administraciniais gabumais.

Priartėjus raudonajam siaubui, su šeima pasitraukė į Vokietiją. Apsigyveno Oldenburgo stovykloj, kur vėl kiek sugebėdamas rūpinasi palengvinti šeimos gyvenimą. Pagaliau atvyksta į Connecticut, kur gyveno Sofijos pusseserės. Vytautas eina rytais į kolegiją studijuoti atskaitomybę, o vakarais dirba plieno fabrike. Per trejus metus baigia ir netrukus iš pirmo karto išlaiko komplikuotus CPA egzaminus. Gavęs pasiūlymą darbui iš didelės firmos, persikelia į Los Angeles. Vėliau atidaro savo CPA įstaigą, nusiperka ir veda 4 ligonines — prieglaudas, o taip pat investuoja į nuosavybes. Priklausė Californijos ir JAV CPA draugijoms. Keliolika paskutinių metų jo vardas buvo įtrauktas į „Who's Who" Californijos almanache.

Vytautas visuomet atrasdavo laiko savo šeimai. Visos dukros baigė universitetus ir sėkmingai dirba savo profesijose. Kiekvieną šventę visi praleisdavo šeimoje.

Mažai laiko turėjo visuomeniniam darbui, nors buvo vienas iš steigėjų Los Angeles Liet. Kredito kooperatyvo. Labi mėgo skaityti, pirko liet. knygas ir prenumeravo daugelį liet. laikraščių. Dosnus aukotojas liet. institucijoms, o Lietuvių fondo tūkstantininkas. Todėl ir žmona, norėdama metinių proga įamžinti jo atminimą, nerado geresnio būdo kaip paaukoti 1000 dol. Liet. fondui ir tuo prisidėti prie liet. darbų palaikymo, mūsų jaunosios kartos išugdymo liet. davsioj, pagelbėti būsimom lietuvių generacijom ir gal prisikeliančiai numylėtai Tėvynei.

J. Činga

Šunys loja saugodami savo šeimininką; argi aš turėčiau tylėti, kai pažeidžiamas šv. Viešpaties vardas? Galiu aš mirti, bet negaliu tylėti.

Šv. Jeronimas

A.†A.

Pulkininkui Med. Dr. JUOZUI MANELIUI

mirus, žmoną JUDITH, motiną FAUSTINĄ MANELIENĘ-MACKEVIČIENĘ, Ateitininkų Šalpos Fondo valdybos vicepirmininkę, jos vyrą prof. MEČĮ MACKEVIČIŲ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

A. Š. Fondo valdyba

A.†A.

DR. JUOZUI MANELIUI

mirus, motiną FAUSTINĄ ir patėvį prof. MEČĮ MACKEVIČIŲ, velionio žmoną JUDITH bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Monika Povilaitienė
Karolina Kubilienė su šeima

A. A.

Prel. dr. PETRUI CELIEŠIUI

mirus, jo pusseserę ONUTĘ MATULIONIENĘ ir jos šeimą bei visus velionio gimines Amerikoje ir Kanadoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Mokslo draugai:
Kun. I. Urbonas
Kun. J. Plankis
Kun. F. Kireilis

A.†A.

PRANUI RAGAUSKUI

mirus, jo seserį, mūsų mielą choristę, VALYTĘ ZUBAVIČIENĘ, jos vyrą JONĄ ir seserį STASĘ ETSKIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia.

Sunny Hills, FL „Antroji Jaunystė" choro Chorvedys ir Choristai

---

Mylimam vyrui

A.†A.

VYTAUTUI RADŽIUI

netikėtai iškeliavus į amžinuosius namus, žmoną IRENĄ ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Valė ir Jonas Zubavičiai
Sunny Hills, Florida

A.†A.

JONUI ADOMONIUI

amžinybėn iškeliavus, žmonai ALDONAI ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Marytė ir Kazys Ambrozaičiai

A.†A.

SESUO MARY CONSILIA GRINEVECKIS

(ALBINA GRINEVECKIS)

Mūsų mylima Seselė mirė 1986 m. sausio 26 d. Motiniškame Name.

Duktė Gregoriaus ir Rožės (Virsilas) Grineveckių.

Į Vienuolyną įstojo iš Šv. Jurgio parapijos, Chicagoje.

Vienuolyne išgyveno 63 metus.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris, pusseseres: Ses. Rosanne, SSC, Ses. Virginia Marie, SSC, Anne Ezerskis ir įbrolį Peter Burns ir Aldoną ir jų šeimas, taipgi kitus gimines, mokinius ir pažįstamus.

Nulydėta į koplyčią antradienį, sausio 28, 7:00 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 29, 9:30 val. ryto.

Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 valandą ryte Šv. Kazimiero Seserų Koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Chicago.

Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines. Prašome gimines, Seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse ir pasimelsti už a.a. Seselės sielą.

Šv. Kazimiero Seserys ir Grineveckių ir Ezerskių šeimos.

Laidotuvių direktorius George Rudminas.

A.†A. Dipl. miškininkui

MYKOLUI GURECKUI

netikėtai mirus, žmoną ELENĄ, sūnus GINTARĄ ir INDRĮ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

S. ir E. Bakučiai
E. ir A. Bazėnai
A. ir V. Gruzdžiai
G. Jezukaitienė
M. ir E. Kleinaičiai
K. ir S. Urbšaičiai
G. Valunienė
V. ir E. Vaškeliai
A. ir S. Zupkai

St. Petersburg, Florida

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x **„Draugo" atkarpoje šiandien** baigiame J. Dainausko vienos lenko knygos recenziją „Šioje ir anoje Nemuno pusėje". Rytoj pradėsime spausdinti trumpą Birutės Kočicienės kelionės aprašymą „Apie vieną kelionę".

x **A. a. ses. Consilia Grineveckytė,** Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, ilgametė Šv. Kryžiaus, Loretto ligoninių ir dabar vienuolyno ligonių slaugė, mirė sausio 26 d. Velionė kilusi iš Šv. Jurgio parapijos Chicagoje. Vienuolyne išbuvusi su įžadais 60 metų. Antradienį, sausio 28 d., pernešama į vienuolyno koplyčią, o trečiadienį, sausio 29 d., 9:30 val. ryte bus šv. Mišios. Po Mišių bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

x **Dail. Bronius Murinas** sunkiai serga ir gydomas Gottlieb Memorial ligoninėje Melrose Parke, Ill. Numatyta paskutinės jo kūrybos individuali paroda Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre š.m. gegužės mėnesį dėl ligos neįvyks.

x **Visi tėveliai,** kurių vaikai gaus lietuviškai Sutvirtinimo sakramentą, kviečiami vasario 2 d., sekmadienį, ateiti į susirinkimą Ateitininkų namuose 12 val. dienos, tuojau po šv. Mišių. Susirinkime bus aptartos sakramento apeigos.

x **Patikslinimas.** „Draugo" šeštadienio, sausio 25 d., laidoje paskutiniame puslapyje po nuotrauka turėjo būti parašyta, kad madų parodą rengia Montessori Vaikų nameliai (ne draugija). Taip pat sumaišytos pavardės. Turėjo būti iš kairės sėdi: Aldona Kody, Kristina Norkienė, Kristina Pasztelan ir Theresa Bosienė. Už klaidas atsiprašome.

x **Agr. Antanas Šantaras,** Chicago, Ill., artimas „Draugo" bendradarbis ir garbės prenumeratorius, lankėsi „Drauge", pratęsė prenumeratą su 22 dol. auka. Agr. A. Šantarą ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatinę paramą lietuviškam žodžiui tariame didelį ačiū.

x **Aleksandra Buivydienė,** Chicago, Ill., lankėsi „Draugo" administracijoje, pratęsė jo prenumeratą su visa šimtine. A. Buivydienę skelbiame garbės prenumeratore, o už gražią paramą savai spaudai labai dėkojame. A. Buivydienė yra mūsų nuoširdi rėmėja ir buvusi „Neringos" restorano, kurį lietuviai labai mėgo, savininkė.

x **Inž. Jonas Abraitis** iš Chicagos lankėsi „Drauge", pratęsė „Draugo prenumeratą, įsigijo naujų leidinių ir pridėjo 20 dol. auką. Inž. J. Abraitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x **Juozas Steponaitis,** Chicago, Ill., pratęsė „Draugo" prenumeratą, pridėjo 12 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 20 dol. dienraščio stiprinimui. Taip pat palinkėjo geros sėkmės, nes „Draugas" yra maloniai laukiamas jų namuose. J. Steponaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už aukas ir gerą žodį labai dėkojame.

x **Reikalinga prižiūrėti kūdikį** ir keturių metų vaiką (downtowne). Geros sąlygos. Skambinkit tel.: 861-1898.

(sk.)

x **Mardi Gras** užgavėnių kaukių šokiai su programa, šeštadienį, vasario 1 d. Jaunimo centre. Pradžia 6:30 v.v.

(sk.)

x **Kun. Juozo Juozevičiaus** kunigystės 50 metų sukakties minėjimas Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišiomis 10:30 val. ir vaišėmis bei pagerbimu salėje pereitą sekmadienį, sausio 26 d., praėjo su dideliu pasisekimu, daugeliui parapiečių dalyvaujant tiek pamaldose, tiek minėjime, kurį surengė Lietuvos Dukterų draugija. Parapiečiai parodė, kad Jubiliatą, kuris jau daugiau kaip 30 metų jiems šioje parapijoje tarnauja, labai gerbia ir myli. Gražų pamokslą apie jubiliato nueitą kelią ir kunigystės reikšmę pasakė kun. Jonas Borevičius, SJ.

x **„Draugo" renginių komiteto** rengiamas koncertas, kuriame dainuos sol. Arnoldas Voketaitis ir sol. Daiva Mongirdaitė ir gros rinktiniai muzikantai, bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Programą rengia sol. A. Voketaitis. Ji bus labai įvairi ir patraukli. Bilietus jau dabar galima įsigyti Vaznelių parduotuvėje ir „Draugo" administracijoje.

x **Lietuvių Egzekutivų klubo** pirmasis šių metų susirinkimas bus trečiadienį, sausio 29 d., 12 val. vidurdienyje Chicago Bar Asoc. patalpose, 29 So. LaSalle Street. Kalbėtoju pakviestas Vaclovas Kleiza, naujasis Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje.

x **A. a. Uršulė Garlaučienė,** daug metų gyvenusi Brighton Parke, mirė sausio 25 d. Buvo pašarvota Gaidas-Daimid laidojimo koplyčioje, 4330 So. California Ave. Gedulingos šv. Mišios yra šiandien, sausio 28 d., Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje 9:30 val. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Liko nuliūdime sūnus Vito Geštautas su žmona Loreta ir šeši anūkai. Velionė buvo uoli katalikiškų draugijų veikėja, Marijonų ir kitų vienuolijų bendradarbė.

x **Šv. Kazimiero seserų vienuolyne** bus jaunoms mergaitėms ir moterims visos dienos susipažinimas su vienuolyno tvarka ir dvasia. Tai bus vasario 15 d., šeštadienį. Visos jaunos mergaitės ir moterys kviečiamos dalyvauti.

x **Švč. M. Marijos Gimimo parapijos mokyklos** registracija į Vaikų darželį ir mokyklą bus vasario 5 ir 6 dienomis, trečiadienį ir ketvirtadienį, mokyklos raštinėje nuo 9 val. ryto iki 2 val. p.p. Į darželį bus galima užregistruoti vaikus, kurie sueina 5 metų lapkričio 1 d. Prašo atsinešti registracijai ir gimimo metrikus.

x **Aleksas Jasčemskas,** Rockford, Ill., su prenumeratos pratęsimu atsiuntė visą šimtinę. A. Jasčemską įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x **K. Baltramaitis,** Toronto, Kanada, pasinaudodamas „Draugo" papiginto naujų skaitytojų vajaus proga, užprenumeravo vieneriems metams kaip dovaną A. Vasiliauskui, gyv. Toronto, Kanada.

x **Po 10 dol. atsiuntė** aukų įvairiomis progomis: Donatas Ješmantas, M. Milašius, T. Balčiūnas, St. Gegeckas, E. Skinderis, O. Jasūnas, V. Černiauskienė, Pranė Butkus, A. ir M. Valaitis, Will Sumila, J. R. Vaišnys, J. H. Kaciliauskas, L. Kriaučiūnas, Gražina Brown, M. Volberg, Aldona Mačienė, P. Dapkus, S. Laniauskas, J. Miečius, Jonas Banionis, I. L. Goddard, S. Augonis, A. Lingis, V. Židžiūnas. Visiems labai dėkojame už mielas aukas.

x **Juozas Masilionis** Lietuvių istorijos dr-jos susirinkime skaitys paskaitą apie kalbininką J. Balčikonį jo gimimo šimtmečiui paminėti sausio 29 dieną 3 val. p.p. Altos būstinėje, 2606 W. 63rd St. Kviečiami nariai ir nenariai gausiai dalyvauti. Po susirinkimo vaišės ir pabendravimas.

x **Dr. Bronius Nemickas,** Maspeth, N.Y., visuomenininkas, mūsų bendradarbis, žinodamas lietuviškos spaudos sunkumus atsiuntė prenumeratos pratęsimo mokestį su 22 dol. auka. Dr. Br. Nemicką skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x **Dr. Z. Brinkis,** Los Angeles, Cal., atsiuntė 25 dol. dienraščio palaikymui ir kartu pratęsė prenumeratą 1986 metams. Dr. Z. Brinkį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką labai dėkojame.

x **Bronė Bildušienė,** Montgomery, Ill., atsiuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių, pratęsė „Draugo" prenumeratą ir dar pridėjo 27 dol. dienraščio paramai. Br. Bildušienę įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką labai dėkojame.

x **K. ir J. Stirbiai,** Chicago, Ill., pratęsė prenumeratą 1986 metams ir dar užprenumeravo vieneriems metams dukrai Zitai, gyv. Chicagoje, ir laiške rašo: „... siųskite tą gražų lietuvišką dienraštį. Gal ras laiko paskaityti, kad nepamirštų savo tėvų kalbos". Labai ačiū.

x **„Daytona Beach ir apylinkių** Lietuvių klubas, Florida, įvertindamas savosios spaudos reikšmę, o kartu ir jos vargus skiria „Draugui" 100 dol. auką". Pasirašė Vanda Majauskienė, iždininkė. Labai dėkojame visiems klubo nariams už mielą auką.

x **Inž. Juozas Rasys,** Cambridge, Mass., pratęsdamas „Draugo" prenumeratą paaukojo ir 25 dol. dienraščio stiprinimui. Inž. J. Rasį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą savai spaudai tariame nuoširdų ačiū.

x **Inž. Juozas Rimkevičius,** Chicago, Ill., visuomenininkas, mūsų rėmėjas, lankėsi „Drauge", pratęsė jo prenumeratą ir dar pridėjo 25 dol. auką. Inž. J. Rimkevičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, už mielą paramą tariame nuoširdų ačiū.

x **K. Pravilionis,** Byron, Ill., Byron Motel, Byron Truck Stop, savininkas, mūsų garbės prenumeratorius ir dosnus „Draugo" projekto 85 naujų prenumeratą su 200 dol. čekiu dienraščio stiprinimui ir dar pridėjo antrą čekį 100 dol. sumoje, kuris yra skirtas „Draugo" projektas 85 naujų mašinų įsigijimo fondui. Mūsų mielam lietuviško žodžio ir kultūros rėmėjui tariame didelį ačiū už tokią realią ir gražią paramą. Taip pat malonu pastebėti, kad mūsų garbės prenumeratorius K. Pravilionis kiekvieneriais metais pratęsdamas prenumeratą prideda didesnę auką.

x **Juozas Žilionis,** Cleveland, Ohio, mūsų bendradarbis, lietuviškos knygos knygnešys mūsų išeivijoje, atsiuntė vėl 706.60 dol. už parduotas knygas, kurias buvo užsisakęs iš „Draugo".

x **Izabelė Šaulys** iš Athol, Mass., pasinaudodama „Draugo" papiginto vajaus proga, užsiprenumeravo jį vieneriems metams. Sveikiname įstojusią į „Draugo" skaitytojų šeimą.

x **Marijona Lipienė,** Los Angeles, Cal., užprenumeravo vieneriems metams „Draugą" J. Lipui, palinkėjo kartu laimingų, sveikų Naujų 1986 Metų visam „Draugo" štabui. Labai ačiū.

Solistų kvartetas — Aldona Stempužienė, Darrell Rowader, Gina Čapkauskienė ir Algirdas Brazis — dainuoja Lietuvių Operos koncerte kvartetą iš Verdi „Rigoletto" operos sausio 19 d.
Nuotr. **Jono Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KALĖDINĖS NUOTAIKOS ŠV. JURGIO PARAPIJOJE

Praėjusių metų gruodžio 7 d. vakare Chicagos Šv. Jurgio parapijos Lietuvių komitetas, vadovaujamas Vandos Pliskaitytės, kalėdine eglute ir lietuviškais ornamentais išpuoštoje parapijos salėje suruošė savo nariams ir kviestiniams svečiams tradicines lietuviškas kūčias. Svečiais jose dalyvavo parapijos administratorius kun. R. M. Dodaro, parapijoje reziduojantis emeritas kun. A. J. Kishkunas ir Edward Fallon, parapijos asistentas. Komiteto narių dalyvavo 25 asmenys.

Kūčių vakarienę pradėjo komiteto pirmininkė, kviesdama parapijos administratorių kun. R. M. Dodaro sukalbėti maldą, palaiminti kūčių valgius ir tarti žodį. Atlikęs šias apeigas, jis savo žodyje trumpai apžvelgė kūčių reikšmę ir palinkėjo visiems linksmų artėjančių Kristaus gimimo švenčių.

Vakarienei vadovavo komiteto pirmininkė, kuri dalijosi su visais tradicine plotkele ir kvietė visus imti nuo bendro kūčių stalo valgius, kurių buvo net dvylika patiekalų. Pirmininkė pažymėjo, kad šios kūčios buvo suruoštos visų komiteto narių dėka.

Kūčių metu buvo giedamos giesmės: Sveikas Jėzau gimusis, Tyli naktis, Šventa naktis, Ateikit džiaugsmingai, Mes girdėjome angelus ir Tyliąją naktį. Giedojimui vadovavo muzikai Glenn Perutis ir Robbie Martin, kuris suprojektavo ir išpuošė salę. Muzikinę dalį video aparatu tvarkė Birutė Pliskaitytė. Giesmių tekstus paruošė pirmininkė, o techniškus darbus atliko B. Pliskaitytė. Giesmių tekstai buvo išdalinti kiekvienam dalyviui, kas žymiai palengvino giedojimui.

Giesmių aidams aidint, komiteto pirmininkė burtų keliu visiem kūčių dalyviams išdalino kalėdines dovanėles. P. Žansytis šių kūčių akimirkas įamžino nuotraukose. Jis taip pat nupirko savo lėšomis Napoleono tortą ir padovanojo kūčių rengėjams, kad po vakarienės visi dar galėtų pasivaišinti kavute, torto gabalėliu, pabendrauti, pasidalinti įspūdžiais, paplanuoti ateities veiklą.

Kūčių metu šių eilučių autorius trumpai apžvelgė komiteto per ne pilnus metus nuveiktus religiniai tautinius darbus, kuriems atlikti daug savo poilsio valandų, pasiaukojimo, ryžto ir sielos įdėjo komiteto pirmininkė Vanda Pliskaitytė. Jai talkino jos sudarytas komiteto narių būrelis: Birutė Pliskaitytė, Christine Beneckis, Agnes Rainis, Janeen Perutis, Bernice Garuckas. Be to, daug darbo ir pasiaukojimo įdėjo Stella Perutis, P. Žansytis, bet visų tų darbų vadovė buvo nepavargstanti Vanda Pliskaitytė.

Kūčioms baigiantis pirmininkė nuoširdžiai padėkojo atsilankiusiems, žadėdama ir toliau dirbti Dievo garbei ir tėvynės Lietuvos gerovei.

Ilgai kūčių dalyviai nesiskirstė į namus. Būreliais susibūrę dalinosi kalėdinėmis nuotaikomis, įspūdingai praėjusia kūčių vakariene, kuri, vienos dalyvės teigimu, esą per 50 metų, kaip čia gyvenanti, tokių kūčių Šv. Jurgio parapijos salėje nėra mačiusi. Visi džiaugėsi, kad Bridgeporto lietuvių kolonija maža, bet, turėdama intelektualinių jėgų, pasiaukojančiai dirbančių parapijoje išlaikyti lietuvybę, ją išlaikys gyvą, lietuvišką ir veiklią.

Šis kūčių vakaras praėjo pakilia, šventiška nuotaika, visiems palikęs neužmirštamus įspūdžius. Rengėjams priklauso nuoširdi padėka.

Pagarbą ir dėkingumą reiškiame šiam darbščiam Šv. Jurgio parapijos lietuvių komitetui. Šios parapijos lietuvišką veiklą turime visi paremti ir lėšomis, drauge visuomet lankydami komiteto rengiamus religinius ir kultūrinius renginius.

Vincas Urbonas

VASARIO 16 CICEROJE

Vasario 8 d. 12 val. prie Cicero miesto valdybos jūrų šauliai iškels Lietuvos tautinę vėliavą, kuri išbus iki vasario 16 d. Kalbės Šv. Antano parapijos administratorius kun. dr. Jurgis Šarauskas ir Cicero miesto valdybos pareigūnai. Iškilmes praves inž. St. Dubauskas.

Vasario 9 d. 10:30 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje šv. Mišios bus aukojamos už kovotojus, žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Tuojau po pamaldų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas parapijos salėje. Kalbės dr. Leonas Kriaučeliūnas, o meninėje dalyje solistė Leonilija Nakutytė ir Viktorija Grigelaitytė. Solistės padainuos 4 dainas duetu ir po vieną solo. Akompanuos muzikė Elizabeth Steponavičiūtė. Taip pat dalyvaus Irenos Smieliauskienės vadovaujama tautinių šokių grupė „Grandis". Po minėjimo kavutė. Alta kviečia Cicero ir apylinkių lietuvius šiose iškilmėse dalyvauti.

S. Paulauskas

Vaikų namelių popietinė klasė su vedėja D. Gliožeriene (kairėje) ir C. Pasztelan. Iš kairės sėdi: A. Akstinas, I. Holle, J. Kody ir L. Kody; stovi: B. Higgins, C. Bosas, J. Kuncė, R. Rimas ir C. Nakutis.

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

— **A.a. Marija Karelevičiūtė-Butkienė,** gyv. Great Neck, N.Y., sulaukusi 82 metų, mirė po sunkios ir ilgos ligos sausio 23 d. Liko vyras agronomas Vaclovas Butkys, žinomas visuomenininkas, atskubėjusi iš Lietuvos prie mirštančios motinos dukra Laima Urbonienė iš Raguvos. Buvo pašarvota pas O'Brien. Po pamaldų Šv. Aloyzo bažnyčioje palaidota Visų Šventų kapinėse Great Necke.

— **Prieš 65 metus** 1921 vasario 16 buvo įsteigtas Vytauto Didžiojo karo muziejus Kaune. JAV LB Kultūros taryba padarė magnetofono juostos kopiją, kurioje buvęs Kauno valstybinio radiofono pranešėjas Jonas Stonis savo reportaže prisimena Vytauto Didžiojo karo muziejaus įsteigimą ir taip pat žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės apeigas prie Nežinomojo kareivio kapo Karo muziejaus sodelyje. Juostos trūkmė — 10 minučių, tinka transliuoti Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga. Radijo programos, norinčios gauti juostos kopiją, prašom kreiptis pas Kultūros tarybos pirmininkę Ingridą Bublienę, tel. 216-481-8854.

— **Dr. inž. Stasys Bačkaitis,** JAV Transportacijos ministerijos — Eismo apsaugos administracijos pagrindinis inžinierius lapkričio 18 d. buvo apdovanotas ministerijos medaliu ir specialiu žymeniu iškilmingose ceremonijose už išskirtinus darbus žmogaus apsaugos srityje, surištus su eismo nelaimėmis. Sausio 10 d. dr. Bačkaitis gavo pranešimą iš Automobilių inžinierių sąjungos (SAE) prezidento, kad jis buvo išrinktas gauti 1986 m. Automobilių inžinierių sąjungos McFarland award (žymenį) už ypatingus pasiekimus, organizuojant SAE-sąjungos inžinierių technologinę-profesinę veiklą. Šis žymuo bus įteiktas jam vasario 25 d. iškilmingame posėdyje per 1986 m. Tarptautinį Automobilių inžinierių kongresą ir parodą Detroite Michigan. Tarpe daugybės įvairių technologinių sesijų bei referatų šiame kongrese dr. inž. Bačkaičio iniciatyva ir organizacija bus pravesti du keturių dienų moksliniai-techniniai simpoziumai. Tarptautinis Automobilių inžinierių kongresas yra penkių dienų įvykis, sutraukiantis kiekvieneriais metais iš viso pasaulio daugiau kaip 30 tūkst. inžinierių, kelis šimtus gaminių išstatytojų ir keliasdešimt universitetų, supažindinančių su savo tyrimų darbais automobilinės technologijos srityse.

KANADOJE

— **Aušros Vartų lietuvių parapija** davė pereitų 1985 metų judėjimo statistiką: buvo 11 krikštų, 6 sutuoktuvės ir 29 laidotuvės. Laidotuvių buvo daug daugiau negu krikštų ir sutuoktuvių.

— **Šv. Kazimiero parapijos** metiniame susirinkime buvo išrinkta komisija parapijos renginiams Montrealyje: Kazimiera Petrulienė, Lena Asipavičienė, Ona Glaveckienė. Buvusi komiteto narė E. Kurilienė su talkininkėmis surengė visiems bendras vaišes.

— **Kun. Povilas Dilys,** evangelikų Išganytojo parapijos klebonas, sausio 27 d. išvyko į įvairių tikybų kunigų susirinkimą Izraelyje. Ten išbus iki vasario 5 d.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.